

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXIX Kaina 15 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, RUGPIJTIS — AUGUST 26, 1975

Nr. 199

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Grėsmė Pietų Korėjai?

ONA LABANAUSKAITE, mūsų korespondentė Jungtinėse Tautose

Po visos Indokiniojos (Kambodija, Laosas ir Vietnamas) atidavimo komunistams, toje erdvėje liko dar viena suskaldyta valstybė. Tai yra Korėja.

Šiaurinę jos pusę valdo aršus diktatorius Kim Il Sung, valdžią pasigrobes 1948 metais ir vis dar tebemanas sulaukti tinkamos valandos prisijungti ir pietinę Korėjos dalį. Ginklais ji remia Kinijos ir Rusijos diktatūros.

Po Indokiniojos įjungimo į komunistinį bloką, šiaurinės Korėjos diktatorius sustiprino propagandą Pietų Korėjai "išlaisvinti" ir "tėvynei" viena valstybė "sujungti". Tiesioginio pietiečių užpuolimo jis iki šiol vengė, nes pirmasis bandymas jam nepasisekė. Pietiečiai tada atsigręžė ir taip atsirado dvi Korėjos. Bet jis dar nėra atsisakęs senosio sumanymo valdyti visą Korėją.

Bet kaip? Nėra abejonės, kad tiksliai pasiekti yra tik vienas kelias — klasta ir staigus karinis pietiečių užpuolimas. Bet antrasis būdas pasisekimo negarantuoją, nes tam pasiekti reikia permesti labai didelį būrį užmąsytų karių į pietinę dalį. Tas priemonės sija, ne kitur nėra daug "užuominų" ginklų tiekimu, ne Rusijai, bet Pietų Korėjai. Nėra abejonės, kad Pietiečiai sulauksią iš Amerikos greitos pagalbos, gi pačios Pietiečiai turi daug bėdų su šiauriečių agentais savo teritorijoje, Gana disciplinuotas būrys šiauriečių sabotazinių veiklų pavojaus P. Korėjoje.

Grupė amerikiečių (pavienių ir organizatorių) pastaruoju laiku pradėjo agitaciją už P. Korėjos gelbėjimą. Įvairiomis priemonėmis Amerikos vyriausybė raginama ginti P. Korėją ir iš anksto duoti reikalingų ginklų.

ri ginklą ir moka jį naudoti". Nuo 1953 prasidėjo masinis demarkacijos linijos pažėdinėjimas. I tą programą įeina demilitarizuotos zonos stiprinimas, nors tie veiksmai yra nelagali. Iki šiol žinoma, kad per demilitarizuotą zoną pietų pusėn yra praeita daug didelių urvų, kurių sienos ir lubos sutvirtintos cementu, jie aprūpinti ginklais ir bent viena divizija karių. Pietinis tų urvų galas jau yra pietiečių teritorijoje. Londono "Times" visai neseidė, kad per vieną tunelį per valandą gali praeiti apie 30,000 karių su reikalingu artilerijos kiekiu. Iš šiaurės į pietus per bėges vienas karininkas praneša, kad visi numatyti praversti požeminiai tuneliai turi būti baigti 1975 antrojo pusėj. Tada jau bus pradėtas trijų dienų žaibinis karas, kuris pasiseks nes nesitikiama, kad pietiečiai sulauksią iš Amerikos greitos pagalbos, gi pačios Pietiečiai turi daug bėdų su šiauriečių agentais savo teritorijoje, Gana disciplinuotas būrys šiauriečių sabotazinių veiklų pavojaus P. Korėjoje.

Iš kur Kim Il. Sung gauna karinę paramą? Dalis ateina iš Kinijos dalis iš Rusijos, bet ne viena, ne kitur nėra daug "užuominų" ginklų tiekimu, ne Rusijai, bet Pietų Korėjai. Nėra abejonės, kad Pietiečiai sulauksią iš Amerikos greitos pagalbos, gi pačios Pietiečiai turi daug bėdų su šiauriečių agentais savo teritorijoje, Gana disciplinuotas būrys šiauriečių sabotazinių veiklų pavojaus P. Korėjoje.

Grupė amerikiečių (pavienių ir organizatorių) pastaruoju laiku pradėjo agitaciją už P. Korėjos gelbėjimą. Įvairiomis priemonėmis Amerikos vyriausybė raginama ginti P. Korėją ir iš anksto duoti reikalingų ginklų.

Portugalų žvejai grįžta iš jūros

Del Sinajaus greit susitars

ALEKSANDRIJA. — Sekretorius Kissingeris laukia greito susitarimo. Rugsėjo pirmomis dienomis jis grįš į Washingtoną, pasakys kalbą Jungtinėse Tautose. Iki to laiko bus pasirašytas aktas Sinajaus reikalui. Visas, kas svarbiausia, yra sutarta. Belieka sutvarkyti tik viena kita techniškoji detalė.

Rimtas įspėjimas Vakarams

BONNA. — Admirolas Elmo Zumwalt, buvęs Karo laivyno operacijų viršininkas, vokiečių "Sonntag" laikrašty duotame pasikalbėjime įspėja Vakarus: sovietų karinė galybė auga ir gali viršyti Amerikos ir Vakarų pasiruosimą gintis. Žiūrėti iš karinio taško, sovietai už Ameriką jau stipresni ir kai bus stipresni už visus Vakarus, juos, Vakarus, gali paklupdyti ant kelių be jokio šūvio.

Apšaudė pabėgėlių laivą

DILI, Timor. — Hong Kongo laivas Macdill, vežęs pabėgėlius iš šios portugalų kolonijos, buvo sužalotas, pataikius morkyto šūviu, ir negalėjo toliau plaukti. Norvegijos prekinis laivas Lloyd Bakke, paėmęs 1,100 pabėgėlių, jau atplaukė į Darvino uostą Australijoje. Portugalijos gubernatorių Lemos Pires vėl kreipėsi į pasaulį ir prašė intervencijos, nes jis negali žiūrėti, kaip "be reikalo žmonės užmušami".

CARACAS. — Laukiama, kad Venecuolos prezidentas Carlos Perez pasirašys naftos nacionalizacijos įstatymą. Daugiausia bus paliestos Amerikos kompanijos. Žada joms atsilųginti.

Susikaldytos Vokietijos vadai — Rytų Vokietijos Honecker (k.) ir Vakarų Vokietijos Schmidt

PORTUGALIJOJ GALI BŪTI PERVERSMAS

LISABONA. — Portugalijos prezidentas Francisco de Costa Gomes buvo paruošęs pareiškimą, kad premjeras Vasco Goncalves pasilieka savo vietoje ir toliau neribotą laiką, bet vakar tą ketinimą atšaukė, jo nepaskele. Tai padaręs Amerikos ambasadoriaus Frank Carlucci patariamasis, rašo Lisabonos laikraštis "O Seculo".

Apie tą prezidento nuomonės pakeitimą dar nežinojo komunistų partijos vadai Alvaro Cunhal ir savo pasekėjų susirinkime Evoroje kalbėjo kaip apie tikrą dalyką, kad premjeras nepajudinamas. Buvo susirinkę 11,000 žmonių, daugiausia ūkio darbininkai ir samdiniai. Kiti atvažiavę iš Lisabonos.

Kitame mieste, Leiria, buvo antikomunistinės demonstracijos. Demonstrantai atakavo komunistų būstinę. Viduj būvę komunistai atsisaukė, ir trys demonstrantai bei du kareiviai buvo sužeisti. Tą patį minia padarė vėliau ir tame mieste esančiai Demokratų judėjimo būstinė.

WASHINGTONAS. — Mary Jo Kopechne tėvai "News Times" magazine duotame pasikalbėjime sako, kad jie nepatenkinami senatorius Edward Kennedy paaikškinimais apie jų dukters nusikendimą. Kennedy yra susimaišęs savo aiškinimuose. Jo patarėjai jį blogai instruktuoja, ir jis juo toliau, tuo labiau grimsta, žodžiu, senatoriaus istorija esanti netikra.

Mary 1969 liepos 18 važiavo su senatorium naktį per tiltelį, ir jį automobilis atsidūrė vandenį. Kennedy išplaukė, o apie pasilikusią merginą policijai pranešė tik po 8 valandų.

Sostinėje sklinda gandai apie ruošiamą perversmą. Kariniai daliniai, vieni premjero šalininkai, kiti oponentai, vis ruošiasi "manevrams". Pastebėta aplink Lisaboną ir barikadų.

Buvęs Portugalijos prezidentas Antonio de Spinoła, dabar gyvenęs Brazilijoje, sako, kad jo suorganizuotas pasipriešinimas veikia krašte, siekia ir pasieks demokratinės santvarkos.

Vakar buvo pranešta, jog armijos štabo viršininkas gen. Carlos Fabias prezidentui buvo davęs 24 valandų terminą pašalinti Goncalves. Nesakoma, ką jis darys, jeigu jo reikalavimas nebus patenkintas.

Blogiau traktuoja nei kriminalinius nusikaltėlius

SAN FRANCISCO. — San Francisco mieste prasidėjo tarptautinė istorikų konferencija. Prasidėjo tą dieną, kai Čekoslovakija minėjo liūdną sovietų invaziją. Į suvažiavimą atvyko ir čekų bei slovakių valdžios parrinkti istorikai, bet kaip jie buvo nemaloniai nustebinti, kai kitais kanalais delegatams buvo išdalinti du atsisaukimai: vienas buvo vardu 144 čekų ir slovakių istorikų. Jie 1968 invazijos "išvalyti", išstumti iš savo darbų mokyklose ar kur kitur, kitas pasirašytas vieno iš tų 144, dr. Vilem Precan, istorijos profesorius. Tas žymus istorikas, kai buvo išvartas iš aukštųjų mokyklų, šeimai išlaikyti darbą susirado viename restorane, bet ir iš ten turėjo būti atleistas, kaip "raupsuotas". Prašė leisti išvykti, bet vietoj to policija padarė kratą ir iš namų paėmė viską, kas jam, kaip mokslininkui, buvo dar likę: biblioteką, rankraščius, užrašus, fotografijas.

Savo pareiškime Precan rašo, kad tokio brutalumo Čekoslovakijos istorijoje jis dar nežino, kai "intelektualiai traktuojami blogiau nei kriminaliniai nusikaltėliai. Valstybė su manimi blogiau elgiasi nei vidurinių amžių šeiminkai su vergais".

Tie pareiškimai viešai nebus svarstomi, ir konferencija atitinkamų rezoliucijų negalės priimti, nes jo pirmininku yra šiais metais kaip tik sovietų atstovas.

Iš Ateitininkų jubiliejinės stovyklos

Į kūrybinę veiklą

Atidarymo dieną suvažiavo iš visur daugiau kaip 300 stovyklautojų

Dainava. — Su dieliu širdies pakilimu buvo atidaryta jubiliejinė ateitininkų stovykla Dainavoje. Stovykla, kuri tęsis visą savaitę, surengta paminėti ateitininkijos 65 metų gyvavimo sukaktį ir pasidžiaugti, kad anais rusų priešpados laikais iškelta idėja prigijo, išsiknijo ir duoda gerų vaisių. Sušaukta pasidžiaugti kūrybiniu entuziazmu ir nuolat pasipildant jaunom, idealistiškai nusiteikusiom jėgom.

Stovyklos programa numatyta, atsižvelgiant į gyvenamojo momento ypatingą situaciją: gimtojo krašto okupacija, mūsų išsviška padėtis, povatikaninės Bažnyčios ateitininkui statomi reikalavimai ir nuolatinė bedievybės grėsmė.

Ateitininkų federacijos vadas dr. Petras Kisieliūsis savo atidarymą žodyje ypač pabrėžė kūrybinę veiklą, kuri turėtų reikšmės trijose srityse: povatikaninėje katalikų Bažnyčioje; tautoj, kur kūrybingumas padės spręsti tautinius mūsų uždavinius; pagaliau kūrybingumas kaip ateitininkiško gyvenimo vertybė.

Ateitininkų federacijos vadas dr. Petras Kisieliūsis, lankydamasis Vakarų Vokietijoje, susitiko su buv. Ateitininkų tarybos pirmininku irėjusiu vyr. vado pareigas prof. dr. Antanu Maceina

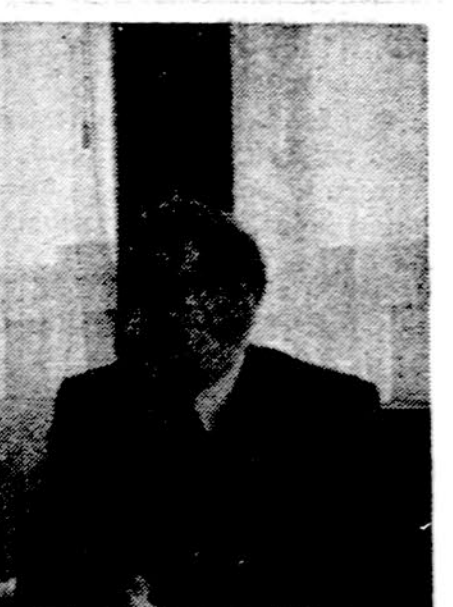
Argentinoj laukiamas perversmo

BUENOS AIRES. — Argentinoje perversmas tikrai bus, tik laiko klausimas, — rašo Ysabel Trujillo, "Chicago Tribune" korespondentė. Argentinos svarbiausioji problema esanti subversija, ir laukina, kad bus Urugvajaus stiliaus revoliucija, kai prezidentė bus palikta savo vietoje, bet jokios valdžios neturės, viską tvarkys kariuomenės vadai.

LA PLATA. — Argentinos teroristai apšaudė kariuomenės pulko kareivines netoli sostinės. Kareiviai atsakė jiems tuo pačiu ir nuvarė. Teroristai paskui grįžo ir vėl šaudė. Trys teroristai buvo sužeisti, bet jie sužeistuosius tuoj susikrovė į savo sunkvežimius ir nusiėžė. Sužeistų kareivių nebuvo.

HELENA. — Prezidentas Fordas dedikavo naują, užtvanką Montanos šiaurėje, Libby, kainavusią 470 mil. dolerių. Ta progą pareiškė, kad Amerika turi skubiai veikti ir visą reikalingą energiją gauti iš savų šaltinių, nebūti priklausoma nuo užsienio malonės.

VICTORIA FALLS, Rodezija. — Pietų Afrikos premjeras John Vorster ir Zambijos prezidentas Kenneth Kaunda tarpininkauja ir pirmininkauja pastarimuose tarp Rodezijos baltųjų ir juodųjų. Rodezija rašo naują konstituciją, kurioj juodiesiems numatoma daugiau teisių. Yra vilčių, kad Rodezijos premjeras Ian Smith vyriausybė ir juodųjų vadai ras bendrą kalbą.

Užsienio spaudoje apie Lietuvą

Švedijos bent trys laikraščiai aprašė pabaltiečių buvimą Helsinkyje. "Svenska Dagbladet" liepos 30 laidoje aprašytas Valiūno ir Gravos sulaikymas. Užsiminta ir apie 1973 metų įvykius, kai didesnė grupė pabaltiečių buvo areštuota. Laikraštis "Expressen" maždaug ta pačia tema rašė liepos 30 ir pridėjo Gravos nuotrauką Helsinkio aerodrome. "Dagens Nyheter" rugp. 3 idėjo pasikalbėjimą su Grava, o rugp. 2 "GT" ir rugp. 3 "Svenska Dagbladet" nuotraukomis ir straipsniais apibūdina Helsinkyje įvykusias baltiečių demonstracijas. (ELTA)

KALENDORIUS

Rugpjūčio 26: šv. Zeferinas, šv. Pandvina, Gailutis, Ugnė. Rugpjūčio 27: šv. Kazimiero kūno perkėlimo šventė; šv. Cezaris, šv. Gabrielė, Tolvydas, Aušrinė. Saulė teka 6-0, leidžias 7-36.

ORAS

Dalinal saulėta, kiek vėsliau, apie 82 laipsniai.

Neturi galimybės išvykti

LUANDA. — Apie 2,000 Angolų baltųjų vėl demonstravo, protestuodami, kad jie neturi galimybės išvykti. Kiti laukia evakuacijos jau tris mėnesius. Kai Angola gaus nepriklausomybę, gyvenimas baltiesiems bus nepakeliamas. Portugalija vis žada išvežti 300,000 baltųjų, bet neturi priemonių. Šaukiasi ir kitų tarptautinių organizacijų pagalbos.

CLEVELAND. — Lietus ir perkūnija sekmadienį Clevelando dalį aptvindė. Zoologijos sode gyvuliai buvo iki kaklo vandeny. Potvyniu pasinaudodami, vandalai ir vagys pradėjo plėsti apsemtas krautuves ir namus. Buvo sumobilizuotos visos atsarginės policijos jėgos. Žaibas nutrenkė du berniukus, ir vandeny nuskendo maža mergaitė.

PARYŽIUS. — Pranešimų prasdėjo akcija, kad ūkininkai sėtų sojos pupeles ir kraštas nebūtų priklausomas nuo Amerikos. Ūkininkai tačiau per daug entuziazmo tam nerodo.

NAIROBI. — Ugandos diktatorius žada važiuoti į Maskvą ir prašyti ginklų daliniam, kurie ruošiami baltuosius išvyti iš Rodezijos ir Pietų Afrikos.

Protestuoja, kad pasigailėjo

ATENAI. — Graikijos opozicija — komunistai, socialistai ir dar kitos mažesnės partijos apkaltino vyriausybę, kad ji nori dovanoti baumes Papapopoulos ir dar dviem, kurios teismas nuteisė mirti. Komunistai ypač reikalauja, kad egzekucija būtų tuojau įvykdyta.

LIMA. — Delegatai iš 78 "ne-užgažuotų" kraštų pradėjo savo konferenciją Peru sostinėj, Limoje. Jaučiama, kad visa atmosfera bus labai nepalanki Vakarams, ypač Amerikai. Laukiama, kad bus nutarta reikalauti Izraelį pašalinti iš Jungtinių Tautų.

DACCA. — Naujoji Bengalijos vyriausybė liepė sumiti buvusį premjerą Mansoor Ali, buvusį viceprezidentą ir dar keturis buvusius ministrus, juos kaltinant korupcija šeiko Muibur Rahman valdymo laikais.

NEW YORK. — Kas dar galima nupirkti už "nikelį", 5 centų monetą? Labai nedaug: švilpynė Honolulu Party Center; kavos puodelis ant kelio #80 prie Reno, Nevadoj; paskambinti telefonu Wapekoneta ir Cridersville, Ohio; Nevados valstijoje dar galima rasti 30,000 automatinų lošimų mašinų, priimančių 5 c.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

KELIAS Į SVEIKATĄ, 1601 West Garfield Blvd., Chicago, Ill. 60636

KRYŽKAULIO SRITYJE SKAUSMO TVARKYMAS

Strėnų skausmai yra dažniausias nusiskundimas — juos tvarkyti reikia mokomai.

Anthony F. DePalma, M. D.

Visų dažniausias nusiskundimas, su kuriuo gydytojas turi reikalą, yra strėnų skausmai. Dar kryžkaulio srityje žmonės vadinami apatinę stuburo dalį. Čio-nykštėj kalbėj strėnas gydytojai vadina Low Back. Tai, tie strėnų skausmai labiausiai ir dažniausiai vargina čionykštius žmones, neišskiriant, žinoma, ir mūsiškių.

Stuburas susideda iš atskirų kaulų, atskirų vienas nuo kito tam tikromis kremzlėmis, diskais, galvėms, angų kalbų diskais vadinamais. Tų galvėlių susinešojimas (degeneracija) apatinėje stuburo dalyje ir sukelia skausmus, nes tada kaulai neturi atramos ir ima vienas kitą spausti. Tada ir nervai šalia tu stuburkaulių esantieji esti spaudžiami. Per 30 metų gyd. ortopedas (kaulų ligų specialistas) A. F. DePalma įgavo patirtį apie strėnų skausmų tvarkymą. Čia jo žiniomis (kartu ir jo bendradarbių) pasinaudosime.

Strėnų skausmai gali būti kartu su išilgai kojos einančiais skausmais. Tai išilgai kojos esančio nervo skausmai. Tas nervas vadinasi lotyniškai — nervus ischiadicus. Čionykštiai kalba jis vadinamas sutrumpintai: isciatic ar sciatic. Iš čia skausmai to nervo angų kalboje vadinami SCIATICA. O lietuvių dažnai to didžiausio kojos nervo skausmus vadina vienu žodžiu — išijos. Tai, strėnų skausmai gali būti su tuo nervo skausmais ir be jų. Jei esti tie strėnų skausmai su kojos nervo skausmais — tai tie to nervo skausmai irgi gali būti įvairiopi, ar tik šlaunyje, ar ir blauzdoje, o kartais net visoje kojoje eina net iki kojos piršto.

Tokie strėnų skausmai (su sciatica ar be jo) yra dažnas nusiskundimas mūsų tarpe. Nėra statistiškų duomenų, kiek šiame krašte žmonių negaluoja strėnų skausmais. Gyd. Hirsch sudarė Švedijos gyventojų statistiką ir 1953 m. rado, kad 65 proc. švedų sirgo strėnėmis iki nedarbingumo bent kartą kada savame gyvenime. Visokio amžiaus žmonės gali sunegaluoti strėnėmis, bet dažniausiai jomis suserga žmonės sulaukę 20 - 40 metų amžiaus. Visų daugiausia strėnėmis sunegaluoja žmonės tarp 25 ir 30 metų amžiaus.

Su strėnų skausmais atsiranda sciatica kiek vėliau: vyrams tarp 35-40 metų amžiaus, kiek vėlesniame amžiuje moterims prie strėnų skausmų prisideda ir išilgai kojos einančio nervo skausmai (sciatica — išijos).

Kliniškai įvairiai pasireiškia tarpstuburkaulinės galvėlės (disko) susirgimas — degeneracija. Šiandien jau turima aiškesnis vaizdas, kokie pakitimai vyksta tose žemutinio stuburo galvėlėse. Keičiasi tos galvėlės fiziologinės ir biocheminės. Tada ju pakitimas paveikia apie jas esančias kaulines dalis ir nervus. Turėdami daugiau žinių apie tų galvėlių pakitimus, mes dabar sėkmingiau pajėgiame diagnozuoti ir tvarkyti tų galvėlių negroves.

Tik numirėliai nesiskundžia strėnų skausmais

Gyd. DePalma tvirtina, kad taip dažnai žmonės skundžiasi

strėnų skausmais, kad tik lavonų tūris — skrodžias gydytojas (pathologas) negirdi tokių nusiskundimų. Ir tikrai — strėnų skausmais negaluojuojantieji gausiausiai lankosi pas gydytojus. Kai gydytojas supranta, kokie pakitimai atsiranda apatinės stuburo dalies galvėlėse ir kai tas gydytojas sugrupuoja paciento nusiskundimus (subjective features) ir gautų tiriant duomenis, tada dažniausiai esti nesunkiai diagnozuoti minėtų galvėlių liga (lumbar disc disease).

Senstant žmogui, sensta ir jo strėnų galvėlės

Paprastai kalbant, tų žemutinės stuburo dalies (strėnų) galvėlių — diskų pakitimai eina kartu su žmogaus amžiumi. Jis nyksta, kinta, degeneruoja. Tas jų keitimasis skirstomas į tris etapus: ankstyvą, vidutinį ir galutinį.

Paciento nusiskundimai labai gerai rišasi su minėtų galvėlių pakitimo laipsniu. Visa pakaita užsitęsi gali daugelį mėnesių ar net metų. Kinta tos galvėlės (tie diskai) skirtingu greičiu kiekvienam asmeniui. Pas kitą niekada nesigauna strėnų skausmų — tos galvėlės nepakinta iki tokio laipsnio, kad sukeltų strėnų skausmus. Vienok, pakitimas — apnykimas tų galvėlių sukuria silpną vietą stubure. Tada pakanka stipresnio strėnų spaudimo ir sužalojimo — ir jau bus gatava strėnų — apatinės dalies stuburo galvėlių liga.

Pagalvėlių ligos pradžia

Įvairiopa negalavimas minėtiems diskams — pagalvėlėms keičiantis vadinamas angų kalboje Lumbar Disc Syndrome. Tas mums reikia žinoti, ypač kai turim reikalo su vien tik angliškai kalbančiu gydytoju. Strėnų srityje pagalvėlių suirimas — degeneracija visų pirma pasireiškia išsklaidytu skausmu (diffuse pain) apatinėje strėnų dalyje (lumbosacral region). Tas išsklaidęs toje srityje skausmas paaištinamas tam tikrai lankstant stuburą. Kaip taisyklė, tokie skausmai nurimsta esant ramybei ir nustoja tokius darbus daryti, kurie išaukė minėtus strėnų skausmus. Pacientas gali apibūdinti pakartotinų kurį laiką užsitęsiusių skausmų laikotarpius, visai netapdamas nedarbingu. Kitais atvejais, minėti lengvi strėnų skausmai gali virsti stiprių skausmų atakomis. Tada pacientas esti nedarbingas ilgesniais laikais. Taip dažniau nusiduoja tiems žmonėms, kurie, dirbdami rankų darba, esti priversti savas nugaras — strėnas dažnai stipriai įtempti. Ne taip jau retai giliai strėnų esą neryškūs skausmai gali atsiduoti į abi kojas. Tie kojų skausmai tada esti neryškūs, sunkiai nusakomi ir tada nesigauna jokių odos pakitimų. Taip pat tais atvejais nepakinta judesiai, jutimai ir refleksai.

Aukščiau minėti nusiskundimai eina kartu su minėtų galvėlių — diskų ankstyva degeneracija — ju masės pakitimu. Tada vyksta pirmieji chemiškai pakitimai pagalvėlių struktūroje (kiekybinis santykis baltymų — cukrų) protein — plyscharide (su jungiamojo audinio) collagen (kinta). Tokio pakitimo išdavoje pagausėja jungiamojo audinio (collagen) ir pamažėja cukrų (mucopolysaccharides) kiekis pagalvėlėje. Toks pakitimas stipriai pakenkia pagalvėlių viduje esančiam buferiui (nucleus pulposus). Jis — tas buferis (sun-

Linksmos išdaigos 61-osios lietuvių dienos metu Pensilvanijoje. Dr. Jonas Lenkaitis įteikia buv. Lietuvos kariuomenės gusarui rašytojui Liudui Dovydenai padėvėją arklams kaustyti vinį (uknolį). Stovi iš k.: A. Dovydenienė, L. Dovydenas, J. Lenkaitis, V. Romanas ir "Darbininko" red. P. Jurkus.

Nuotr. R. Kisieliaus

MEILĖ GĖLĖMS

ALDONA S. MICHELEVICIENĖ

Gėlės yra laikomos meilės ir grožio simboliu. Jau nuo senų senovės Lietuvos kaimuose merginos didžiulės savo gražiai ir skoningai sutvarkytas gėlių daržėles. O kiek mūsų liaudis ir dainiai yra sukūrę dainų apie mergaičių gėlynus, jų žaliąsias rūteles ar baltąsias lelijas...

Lietuvos sodžiuje buvo paprotys varduvininko namų duris ir kėdę apipinti gėlių vainiku. Kiekviena namų šeimininkė puošdavo savo namų sėklyčias margaspalvių gėlių puokštėmis iš savo gėlių daržėlių. Artimieji ir draugai sveikindavo vieni kitus įvairiomis progomis įteikdami gėlių. Ypač Vokietijoje šis paprotys buvo ir yra priijęs. Vokietiai, eidami į svečius, būtinai neša porą gėliųčių namų šeimininkei. Vokietiams ne tik gėlės, bet ir jų vazonai yra namų papuošalai. Vokietės šeimininkės stengiasi kiekvieną šeštadienį ar šiaip prieš kokį šventę įmerkti naujų gėlių puokštę ir gražią porcelaną ar kristalo vazą. Šių dienų Vakarų Vokietijoje yra paplitę gėlės pirkti automatai. Tai didelis patogumas, kai krautuvas yra užda rytos vėlai vakare. Vieną kitą markę įmetus į tokį automata, pirkėjas gali išsimti keletą gėlių.

Europoje anglės moterys daugiausia dėmesio skiria gražiam ir meniškam gėlių supuvimui ir vazas. Todėl Anglijoje yra labai plačiai paplitę vadinami "Flower clubs" (gėlių klubai), kurie savo narius supažindina su gėlių auginimu, jų priežiūra ir skintų gėlių spalvų suderinimu ir skoningas puokštes. Anglės stengiasi gėlių spalvas ir sudarytų gėlių puokštes derinti prie baldų, užuolaidų

duris, sunegalavę, ką nesveiko suėdęs, eda žolę, kad išvengtų. Tik tušti viduriai sunegalavime geriausiai tvarkosi. Žmogus įpratęs persivalgyti. Jis negali išskirti paros nevalgęs. Taip kartais viduriuojantysis ligą užvelka iki reikalo gultis ligoninėn ir gauti skysčių į venas. Kad to neatsitiktų, reikia visų pirma netikisio valgio išmesti viduriuoti guldyti lovon, dėti šiltes kompresus ant vidurių ir nieko valgyti neduoti visą parą — duoti — tik stiprokos arbatos (Lipton Tea) be cukraus, be jokio kitokio priedo. Kvietis gydytoją ir pildyti jo patarimus. Sergantis turi būti gydytojo žinioje. Jis patars, kada kokį maistą pradėti vartoti. Paprastai, prieš arbatos po paros pridėdama su druska gaminti macai (crakers), ryžių sruba, sena duona (ar apdeigintas pyragas). Kaip per raundonas šviesas važiuojančių, taip ir gydytojo patarimų nebeįjaučių ju yra gausybė. Tokie bus tokiais, kol jie savomis asmenybėmis netaps tikrais žmonėmis.

duris sunegalavę, ką nesveiko suėdęs, eda žolę, kad išvengtų. Tik tušti viduriai sunegalavime geriausiai tvarkosi.

Žmogus įpratęs persivalgyti. Jis negali išskirti paros nevalgęs. Taip kartais viduriuojantysis ligą užvelka iki reikalo gultis ligoninėn ir gauti skysčių į venas. Kad to neatsitiktų, reikia visų pirma netikisio valgio išmesti viduriuoti guldyti lovon, dėti šiltes kompresus ant vidurių ir nieko valgyti neduoti visą parą — duoti — tik stiprokos arbatos (Lipton Tea) be cukraus, be jokio kitokio priedo. Kvietis gydytoją ir pildyti jo patarimus. Sergantis turi būti gydytojo žinioje. Jis patars, kada kokį maistą pradėti vartoti. Paprastai, prieš arbatos po paros pridėdama su druska gaminti macai (crakers), ryžių sruba, sena duona (ar apdeigintas pyragas). Kaip per raundonas šviesas važiuojančių, taip ir gydytojo patarimų nebeįjaučių ju yra gausybė. Tokie bus tokiais, kol jie savomis asmenybėmis netaps tikrais žmonėmis.

duris sunegalavę, ką nesveiko suėdęs, eda žolę, kad išvengtų. Tik tušti viduriai sunegalavime geriausiai tvarkosi.

Žmogus įpratęs persivalgyti. Jis negali išskirti paros nevalgęs. Taip kartais viduriuojantysis ligą užvelka iki reikalo gultis ligoninėn ir gauti skysčių į venas. Kad to neatsitiktų, reikia visų pirma netikisio valgio išmesti viduriuoti guldyti lovon, dėti šiltes kompresus ant vidurių ir nieko valgyti neduoti visą parą — duoti — tik stiprokos arbatos (Lipton Tea) be cukraus, be jokio kitokio priedo. Kvietis gydytoją ir pildyti jo patarimus. Sergantis turi būti gydytojo žinioje. Jis patars, kada kokį maistą pradėti vartoti. Paprastai, prieš arbatos po paros pridėdama su druska gaminti macai (crakers), ryžių sruba, sena duona (ar apdeigintas pyragas). Kaip per raundonas šviesas važiuojančių, taip ir gydytojo patarimų nebeįjaučių ju yra gausybė. Tokie bus tokiais, kol jie savomis asmenybėmis netaps tikrais žmonėmis.

Naudinga naktį gėles išnešti į vėsesnę vietą. Jei gėlės yra įmerktos į paprastą vandenį (be minėtų priedų), tai patartina vandenį keisti kasdien ir gėlių kotelius laikas nuo laiko po truputį pakirpti.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIJOS APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIJOS APARATAI

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500

Second class postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$26.00.

	Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.50
Kanadoje		25.00	15.00	10.00	5.50
Kitur		23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje		26.00	16.00	10.50	6.50
Savaitinis		16.00	8.50	—	—

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. PR 8-2229

DR. ANNA BALIUNAS
2558 West 63rd Street
AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akuterija ir moterų ligos
Ginekologinė chirurgija
6448 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
3907 W. 63 PL, Justice, Ill. 399-0500
Pirma ligonius pagal susitarimą
Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. VL. BLAZYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Ave.
Val.: pirmad., antrad., ir ketvirtad.
6 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val.
Pagal susitarimą.
Ofiso telef. WA 5-2670
Rezd. tel. Walbrook 5-3048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2283
GR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet.
antrad., penkt. 1-6, treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant Rudoko kabinetas perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2460
Val.: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4, šeštad. 10-3 val.

Ots. tel. 735-4477 Rez. PR 8-0860
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6448 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezd. tel. — GI 8-6873
DR. W. M. EISIN-EISIKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti: MI 3-0001.

Tel. — BE 3-9808
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKS A
VAIKŲ LIGOS
2558 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad., ir penktad. 10 iki 3 val. ir nuo 6 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ots. PO 7-6906 Rez. GA 3-7273
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3944 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS
489-4441 — LO 1-4605
Jei neatliepia 661-1070
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai: 1062 No. Western Avenue
8214 No. Western Avenue
Valandos pagal susitarimą

Val. telefonai 653-1351
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

DR. TERES KAZLAUSKAS
VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
8755 W. 143 Street
Orland Park, Ill. 60462
Tel. 348-0887
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto Olympic 2-4139
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1445 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 5-8 val. vak.
Išskyrus trečiadienius
šeštadieniais 12 ir 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvius gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 5-8 val. vak. Šeštad. 12-2 val. p. p. trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
KIDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryt. iki 1 val. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1165
Rezd. telef. 233-2919.

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-3601
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-oje ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penkt. Nuo 8 iki 7 val. p. p.
Tik susitarus

Tel. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
11 N. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČAS
OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5129
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet.
ir ketv. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5505

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 5-4410
Rezd. GI 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 val. v. antr. ir penkt. nuo 1-4 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofiso ir rez. 2652 W. 50th St.
Tel. REspec 8-1223
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. šeštad. 2-4 val. popiet. ir kita laikų pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-2123, Namų GI 8-4196
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2444 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 1-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus

Tel. Ofiso PR 8-6446
DR. F. G. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet.
Treč. ir šeštad., pagal susitarimą

Ofiso tel. 586-3166; namų 636-4550
DR. PETRAS ZLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6234 S. Narragansett Avenue
Val.: pirm., antr., ketv. 1-5 ir 6-8, penktad. 2-5, šeštad. pagal susitarimą.

SKATINA TOLIMESNĖS KOVOS DVASIA

Gėdingas Helsinkio susitarimas ir sienų neliečiamumo dokumento užantspaudavimas ilgai bus laisvųjų svarstymo ir komunistų propagandos priemonė. Komunistinių kraštų spauda ir propaganda visiškai pajungtos parodyti tam laimėjimui, kurio yra pasiekusi Kremliaus vadovybė. Helsinkio pasiekimas Maskvos tikslas, kad beveik visos Europos valstybės, Amerika ir Kanada priimtų jos sąlygas, patvirtintą dabartinės sienas tiek Europoje, tiek rytuose prieš komunistines Kinijos ir Japonijos siekimus.

Šiam laimėjimui kelti yra įkintytos visos susijusios priemonės Sovietų Rusijoje, satelitiniuose kraštuose, komunistams palankioje Vakarų spaudoje ir informacijoje. "Sutarties trapumą" rašo šveicarų "Die Tat", politškai stipriai išnaudoja komunistų propagandos mašina, jai pagelbėti karo baimės apimta laisvoji informacija, ginčijama savo kraštų politikos nesuprantamas nuolaidas".

Vadinama Helsinkio išdavyste šiandien yra dviguba tema. Vieni nori savo piliečius įtikinti, kad pagaliau buvo baigtas antrasis pasaulinis karas ir sulaukta ginklavimosi varžybos žmonių gerovei kelti. Ginklavimas dar labiau sustiprėja, o panaukotos varguomenės iš skurdo gelbėti. Kiti skelbia, kad tai, kas buvo padaryta karo metu, neišvengiamai turėjo būti bent šiuo metu palikta tolimesnei politinės situacijos raidai. Treti mėgina įtikinti, kad pavergtieji ir satelitiniai padarytieji kraštai nieko šia sutartimi neprarado, nes jie nebuvo nieko laimėję — tai buvo tik tikroviškos politikos reikalavimų pripažinimas.

Tuo tarpu Maskvos vedama propaganda aiškiai skelbia tik tuos susitarimo principus, kuriuos kėlė Brežnevas. Nesikišamas į svetimų kraštų vidaus reikalus, sienų neliečiamumas ir nauji tarpvalstybiniai santykiai yra šios politikos pagrindas. Ir tai jau toliau, juo garsiau ir smulkmeniškiau aiškinama, kad komunistinė propaganda tikėtu ne tik pavergtųjų tautų žmonėms, bet ir laisvoji Vakarų informacija, savitai komentuodama susitarimo, karo atitolinimo ir politikos pastovumo dėsnius.

Labai gerai žinoma, kaip į susitarimą reagavo Vakarų spauda. Išskyrus "socialistinių" propagandą, ji aiškiai pasisakė prieš susitarimo Helsinkio pasirašymą ir prieš galutinį pavergtųjų tautų užgrobumo fakto patvirtinimą. "De jure" (teisiniu) pripažinimas šiuo metu, rašo šveicarų ir vokiečių antikomunistiniai laikraščiai, neturi reikšmės, kai tuo pačiu metu "de facto" (esamos padėties) daugelį metų besitęsęs pripažinimas buvo palankus komunistiniams užgrobumams. Vakaruose susitarimo pasirašymą gina komunistinė ir komunistų įsigalėjimui palanki spauda, nes tai yra bendras Rytų — Vakarų siekimas, kad įtampa ir vieny kitais nepasitiekėjimas būtų sumažinti, prekybinis, ekonominis, kultūrinis bendradarbiavimas sustiprintas.

Tačiau kitaip reaguoja į sutarties pasirašymą pačių pavergtųjų šviesuomenė, kuri išsigelbėjimą iš totalitarinės valdžios, komunistinio vienos partijos teroro mato tik savo pastangose. Susipratę inteligentijos siekiami — priešintis komunistinei sistemai, griauti komunistinės propagandos įtaką ir sprogdinti komunistų ir jo oportunistinių vadų galią iš vi-

daus. Pasitiekėjimą patogumų ir ramybės ieškančiais vakariečiais jie yra jau praradę ne Helsinkio sutarties poveikyje, bet daug anksčiau — tada, kai Vakarų informacija ir politika pradėjo labiau remtis komunistinių vadų, o ne kurybingos, savo įsitikinimus atvirai skelbiančios ir už juos kovojančios bei kenčiančios Rusijos ir jos pavergtųjų tautų šviesuomenės pareiškimais.

Disidentas Leonidas Borodinas, vadovaujantis slaptajam antikomunistinei informacijai, kenčias persekiojimus ir kalėjimus, aiškiai pabrėžia, kad tironiškoje komunistinio valdžioje esančių šviesuolių, sugebančių kurti ir pozityviai siekti žmogaus teisių pakeitimo, ateitis yra kova, — kova be aiškių laimėjimų perspektyvų, kova vis didesniais skaičiais reiškiant nepasitenkinimą vergija ir siekiant kovos dvasią perkelti į naujas kartas. Jo žodžiais tariant, Helsinkio susitarimai daugelį kovos priemonių išmuše iš jų rankų, bet testai tolimesnę kovą yra kiekvienam inteligentui būtinybė.

Slaptoji rusiška spauda (Samizdat) kelia rusišką nacionalizmą prieš komunistinį kosmopolitizmą ir tautų naikinimą. Tačiau joje pabrėžiama, kad, kaip anksčiau yra rašęs disidentas Čelnovas, turi būti "mažos, slaptos krikščioniškos celės. Suderinusios tikslus ir priemones, jos turi gyventi gailestingumu ir savo mokslo skelbimu, melo atidengimu, kova dėl teisingumo ir žmoniškumo. Jos turi rodyti dvasinę meilę, kuri jos narius sujungtų ir išaugintų būsimai Rusijai krikščioniškas bendruomenes. Tokios celės tegali būti tik Bažnyčioje ir tik joje išsilaikyti... Bet tokia slapta organizacija... negali būti apolitiška".

Taigi, esą, dabar kova prieš komunistą, prieš ateizmą, prieš nuolaidas Vakaruose ir prieš vergiją Rytuose yra religinė, socialinė, žmoniška, tautinė ir politinė kova, kurios siekia daugumą disidentų, kurios turi siekti Rusijos ir jos pavergtųjų tautų šviesuolių, pajėgų suprasti politinę situaciją ir atsakyti oportunistinio prisitaikymo. Po Helsinkio susitarimų pasirašymo kurybingoji šviesuomenė, kuri kenčia ir yra persekiojama tik dėl to, kad turi skirtingą nuomonę, kaip rašo Valery Tarsis, kovą turi tik pratęsti. Ji jau nebegali laukti Vakarų pagalbos. Ji turi rasti savyje jėgų kovoti ir kentėti, šviesuoliai turi kovoti už savo skirtingas politines ir žmogiškąsias idėjas, jas išlaikyti ir skleisti net kalėjimuose ir sunkiųjų darbų stovyklose, psichiatrinėse ligoninėse ir bandymų kamerosose.

Komunistai, iki kraštutinės ribos seką naciams ir fašistais, sako Barodinas, turi susilaukti pasipriešinimo net iš partijai priklausančių šviesuolių, ypač intelektualų, nes kas yra radęs kelius ir priemones taisyti žalojamą žmoniškumą, tautiškumą ir visuomeninę tvarką. Komunistų vergijoje esantiems šviesuoliams yra aišku, kad po šių susitarimų ir užgrobtų žemių pripažinimo kova pasunkės. Vi-duje bus įvesta dar žiauresnė vergija ir taikomi kietesni persekiojimai. Tačiau jie tik, kad naujoji inteligentija laisvei ir žmoniškumui savo auką atiduos. Iš laisvųjų jie laukia tik jų pastangų įvertinimo ir pagalbos kovojantiems komunistinės propagandos įtaką Vakaruose.

P. S.

— Lietuviai, būdami išdidūs kodeksą, skirtingą nuo Lenkijos dėl savo kilmės, nors ir buvo santvarką... savo kėruomenę, sujungti su Lenkija, betgi išlaikę savo papročius, savo civilinį

Puikus derlius, bet kainos kyla

Ryškūs prieštaravimai žemės ūkio gaminių rinkoje

GEDIMINAS GALVA

JAV ūkio politikos prieštaravimai sulaukė atkirtio. Dauguma priemonių pažaboti ūkinį atolydį, skatinant prekių vartojimą ir pramonės gamybą sulaukė atkirtio. Neišgydžius ūkinio atolydžio, jo sukėlė inflacija vėl šoktelėjo.

Ryškiausias prieštaravimas vyrauja žemės ūkio gaminių rinkoje. Šiais metais JAV numatomas vienas geriausių derlių, bet, juo besidžiaugiant, emė sparciai kilti kai kurių gaminių kainos. Pasaulinės reikšmės Chicago žemės ūkio biržoje tebevyrauja kainų kilimas. General Mills Inc. ir kitos grūdų perdirbimo bendrovės kvietinių miltų kainą pakėlė 10 proc. Net ir vasaros metu didesnės pasiūlos daržovių kainos gana aukštos.

Nepaprastas derlius

Žemės ūkio departamentas naudoja gana painų būdą apskaičiuoti derliui vasaros mėnesiais. Šie apskaičiavimai priklauso nuo klimatinės sąlygos. Apie galutinį derlių galima tik spėlioti, nes sausra ar liūtys gali jį sumažinti.

Rugpjūčio 11 d. paskelbtais duomenimis šių metų kviečių derlius siekė 2,1 bil. bušelių ir 19 proc. didesnis už pernykštį. Jau nuimtas žieminių kviečių derlius nepakito nuo VII.1 apskaičiavimo ir 17 proc. didesnis už pernykštį.

Pastarasis kukurūzų derlius apskaičiavimas rodo 3 proc. sumažėjimą dėl sausros, tačiau šiemetinis derlius 26 proc. gali prašokti pernykštį. Šiuo metu per anksti kalbėti apie galutinį kukurūzų derlių gali siekti 5,9 bil. rotai ateinančių spalio mėn. Kukurūzų derlius gali siekti 5,9 bil. bušelių.

Sojų pupų šiemetinis derlius gali siekti 1,5 bil. bušelių ir 18 proc. prašokti buvusį 1974 m.

Kitų žemės ūkio kultūrų derlius taip pat geras.

Maisto kainų kilimas

Liepos mėn. maisto kainos pakilo 1,2 proc. Kai kurių daržovių kainos pasoko 12 proc., o kaulienos ir paukštienos 6,6 proc.

Kodėl žemės ūkio gaminių kainos pakilo nuolat nepaprasto derliaus metais?

Pirmiausia iškilo 9,7 mil. to grūdų pardavimas Sovietams. Žemės ūkio departamentu sekretorius E. Butz, kuris buvo vienas svarbiausių kaltininkų dėl maisto pabrangimo 1972 m., emė aiškinti, kad minėtas sandėris neturėjo įtakos kainoms.

Kitas įdomus tipas yra pagyvenęs advokatas su gražia žmona. Jis visad dėvi kazirkuotą kepurę ir čulpią pypkę. Kai kada ji rūksta, o kai kada tik pūpsa, kaip čiulptukas tarp dantų. Važiudamas autobusu jis skaito storą knygą, o žmona nuobodžiauja. Arabai su pasigėrėjimu žiūri į jos auksines garbanas bei mėlynas akis ir net penkis šimtus kupranugarių siūlo pypkę kasojančiam vyrui.

Tai grupės elitas. Jam priklauso ir visos eilės krautinių savininkas — nedidelis senukas, kurio veide domnuoja agurkinė nosis. Nors ir nuplikęs ir susiraukęs, bet dar gana judrus, pajėgus ir net naalonus. Jo

resias žymesnės įtakos į maisto kainas krašte. Jis nurodė, kad ūkininkai tegauja tik vieną šeštąją duonos kepalio kainos, nes visa kita atitenka tarpininkams. Jei grūdai nebūsią parduoti Sovietams, juos reikšią sandėliuoti valstybės kaštais. Kraštui jo žodžiais tariant, tereikia 800 mil. bušelių kviečių, o 1,3 bil. bušelių galima parduoti.

A. Burns emė kalbėti apie saurą ir reikala, kad grūdų pardavimas užsieniu turi įtakos ir į vidaus rinkos kainas. Longhormen — laivų krovinių profesionalų sąjungos vadovybė padarė išvadą: jei grūdų pardavimas Sovietams turės įtakos į maisto gaminių kainų kilimą vidaus rinkoje, duosianti įsakymą sąjungos nariams nekrauti grūdų į laivus, plaukiančius į Sovietų Rusiją.

Kainų kilimo priežastys

Suprantama, kad javų derliaus perteklius nėra prasmės laikyti krašte, kai yra didelė jų paklausa užsienyje. Grūdų pardavimas Sovietams sukėlė įvairiausių svarstymų. Vieni siūlė žymiai pakelti parduodamų grūdų kainas, kiti — grūdų pardavimą susieti su politinėmis sąlygomis, tretį — grūdų prekybą apdarinti panaudoti, kad jie atitektų badaujančioms. Šie svarstymai buvo paastrinti, kai E. Butz emė pakartotinai skelbti nepaprasto nederliaus duomenis Sovietuose. Jis leido suprasti, kad Maskva dar ir daugiau pirkė grūdų, o JAV mielai parduos, jei tik Maskva turės svetimos valiutos.

Antroji priežastis — sausra ir liūtys, kai kuriose kukurūzų srityse visai nereikšminga, nes tik 3 bušeliais sumažino vidutinį derlių, kuris siekia 87 bušelius iš ak-

Svarbiausi Helsinkio konferencijos partneriai: JAV prez. G. Fordas ir Sovietų Sąjungos komunistų partijos gen. sekretorius L. Brežnevas, susitarę pripažinti dabartinę Europos valstybių sienas

ro. Pati svarbiausia priežastis — tarpininkų inflacinis nusiteikimas. Žemės ūkio gaminių apdirbėjai, perdirbėjai, paskirstytojai ir prekybininkai buvo pagauti inflacijos bangos, kuri buvo ryški vasaros pradžioje. Jie ypač stipriai pastūmėjo į kraštutinumus: bręstant nepaprastam derliui, jie kėlė žemės ūkio gaminių kainas. Šiame bare įvyko nepaprastas tikslų susikirtimas. Pajėgus ūkininkai neskubėjo parduoti kviečių, kol jų kainos nepakils bent iki dabartinio lygio, t. y. 3,80 dol. už bušelį. Vartotojai emė aimanuoti, kad maisto gaminiai per brangūs.

Sausra Sovietuose

Sausra gerokai apkarė šių metų derlių. Ji palietė Iowos, Misourio, Kansas, Nebraska kukurūzų kultūrą, tačiau į bendrą jų derlių krašte mažai teturėjo įtakos. Kviečių derlius Vakarų Europoje dėl sausros krito 12 proc.

JAV spauda ir valdžios įstai-gos ypač domėjosi javų derliumi Sovietuose. Sekretorius E. Butz pakartotinai skelbė Sovietų grūdinių kultūrų derlių ir vis jį mažino dėl sausros. Paskutiniiais jo duomenimis minėtas derlius sieksias 180 mil. to, kai buvo planuota gauti 215,7 mil. to. Ar jo spėjiojimas apie Sovietų grūdinių kultūrų derlių yra patikimas?

Susidaro įspūdis, kad sekretorius, naudodamas menamus duomenis, siekia dar labiau sustiprinti krašte inflacinį spaudimą. Nederlius Sovietuose, jis samprotauja, jų vyriausybė vers daugiau išvežti duoninių grūdų ir pašarų. Svarbiausias grūdų tiekėjas gali būti tik JAV. Amerikiečiams daugiau grūdų pardavus javų kainos turės kilti, nors jis apsigrėžęs neigia maisto kainų žymesnį kilimą.

Susidaro įspūdis, kad E. Butz nieko gero nepasimokė iš 1972 m. padaryto 19 mil. to grūdų pardavimo Sovietams. Dėl šio sandėrio maisto kainos netrukus pakilo 20 proc. ir iki šio metu nesustabdyta tos srities inflacijos banga. Valstybė, t. y. mokesčių mokėtojai, turėjo primokėti 40 centų už kiekvieną kviečių bušelį, parduotą Sovietams. Kai kuriems šio sandėrio tarpininkams iškeltos bylos dėl sukčiavimo. Svarbiausias sandėrio kaltininkas liko nenubastas. Vienintelė bausmė tebuvo praėjusių metų rinkimų išdavos.

— Ne geriausia yra keisti arklius, jojant skersai upės.
Abraham Lincoln

SKOTAI VERŽIASI PIRMYN

Reikalaujama visiškios laisvės

A. J. STANIUS

Pirmieji skotų valstybinės laisvės aiškesni balsai pasigirdo maždaug prieš 15 metų, nors skotų tautinė sąmonė niekuomet nebuvo užgesusi. Nebuvo mirus nei jų kalba, nei tautinė kultūra, nei religija. Prieš penkerius metus jau atvirai buvo pareikaluota Londono duoti Skotijai autonomines teises. Naujai suorganizuotoji skotų tautinė partija pradėjo reikštis labai aktyviai. Jau buvo parinkti skotų tautiniai kandidatai į Londono parlamentą ir jį išrinkta net 12.

Šių metų gegužės 31 d. skotų partijos konferencijoje pirmą kartą pasigirdo balsų, kad skotai nori ne autonomijos, bet pilnos nepriklausomybės.

Dabartinė darbiečių partija visuotinių rinkimų metu pasižadėjo, kad skotų klausimas bus svarstomas Londono parlamente be jokio delsimo, bet tas pažadas nebuvo įvykdytas, nors daug parlamento narių, prieš išsiskirstydami vasaros atostogų, norėjo šį tą tuo klausimu išgirsti. Vis tik skotų partijos vadovybė patvirtė, kokie planai Skotijos klausimu guli ant ministerių kabineto stalo. Tie planai būsią svarstomi ir diskutuojami parlamente dar šį rudenį.

Kokie tie planai

Londono vyriausybė leisianti skotams išrinkti savo seimą iš 50 asmenų. Jie turėsias savo ministerį pirmininką, kuriam talkinsias specialus komitetas paruošti Skotijos autonominę konstituciją. Pradžiai Londono vyriausybė duosianti skotams 10,000 milijonų dolerių. Tą sumą jie galėsias naudoti savo nuodžiūra. Skotų vyriausybės žinioje būsią jų krašto auklėjimas ir švietimas, smulkioji pramonė ir prekyba, policija ir savivaldybės. Skotų seimas susirinksias ir pradedias eiti savo pareigas 1977 m., kurie yra skotų jubiliejiniai metai, nes tada sukaks 200 metų, kai skotai laisvai pasirašė su Britanija unijos aktą. Skotai neturėsias jokių teisių į natūraliuosius gamtos turis: anglis, šiaurinės jūros gazą ir naftą.

Kaip skotai žiūri į tuos Londono planus? Pirmiausia reikia pasakyti, kad skotų tarpe vyrauja dvejopa nuomonė: vieni nori, kad skotai savo pilnos nepriklausomybės siektų palaipsniui, kiti — reikalauti tos nepriklausomybės nedelsiant. Tarp tų nuomonių yra bendroji pažiūra. Skotijos seimas esąs tik pirmasis žingsnis į visišką Skotijos nepriklausomybę. Jis turi paruošti ne tik konstituciją, bet ir nu-

stoti sluntes skotų atstovus į Londono parlamentą. Skotų tautinės partijos vadovybė — ir visi suipratę skotai — griežtai tvirtina, kad jų krašto žemės turtais, kaip anglis, gazas ir nafta, yra jų nuosavybė ir britai į tuos turis neturi jokios teisės. Britai siūlo jiems kyši 10,000 milijonų dolerių, kai patys skotai 1980 m. tikisi iš jų savo žemės turtų turėti 40,000 mil. dol. pajamų. Tie žemės turtai ir yra pati didžioji susitarimų užvara, prie kurios prasidės pačios svarbios kautynės. Be abipusių nuolaidų bus neįmanoma susitarti. Tie patarimai gali tęstis ištisus metų metus.

Tarpusavė pagalba

Kai kurie skotų valstybininkai ir ekonomistai sako, kad Skotija bent šiuo metu neturi pakankamai kapitalo ir specialistų toliau vystyti jūros gazo ir naftos produkciją. Londono pagalba yra neišvengiama. Jų priešai atsako, kad Skotija lengvai gaus tarptautinių paskolų, ir esą geriau pasikviesti švedų ir norvegų specialistus, negu britus.

Londono vyriausybė turės irgi padaryti didelių nuolaidų skotams, jei norės, kad Skotija pasilikytų Jungtinės karalystės dalim. Davaus Skotijai visišką nepriklausomybę ir atsižadėjus tų neįkainojamų žemės turtų, Britanijai gresia ekonominis bankrotas. Skotijos nafta yra vienintelė Londono vyriausybės viltis greitai išsikrapštyti iš ekonominės krizės.

Sutinkant, kad skotai daugiau nesiųstų jų išrinktų atstovų į Londono parlamentą, reikstų darbiečių (socialistų) partijos valdymo pabaigą. Skotija visuomet buvo darbiečių partijos tvirtovė, per kiekvienus parlamentinius rinkimus duodama 40 - 60 atstovų. Praeitu metų rinkimų parodė, kad skotų tautinė partija nėra mažuma. Darbo partija gavo tik truputį daugiau milijono balsų, skotų tautinė partija 840,000 konservatoriai 680,000. Būsimų rinkimų rezultatai priklausys nuo to, kuri jungtinės karalystės partija — darbiečiai ar konservatoriai — sutiks greičiau ir pilniau patenkinti skotų reikalavimus.

Skotų šūkis dabar yra arba visa, arba nieko, bet tada Londono vyriausybė turės susidurti su antru konfliktu, kokį dabar turi Š. Airijoje. Tad peršasi mintis, kad skotai laimės ir greit bus nepriklausomi.

— 1974 m. JAV pakrikštyta 876,306 katalikų naujagimiai. Nuo 1973 m. krikštų skaičius sumažėjo 40,258.

AUTOBUSU PER MAROKĄ

REGINA RASLAVICIENĖ

23 Vaizdai vis keičiasi. Tai jūros pakrantė, tai vėl sukam į gilumą, tarp dirbamų laukų ar aštriakampių uolių. Saulėtos miglos horizonte kyla alyvos tankas, lyg šampano stiklas, ir vėl lygumos, uolos, laukai ir didesnis nei kur kitur judėjimas: motociklai, dviratininkai ir asilų traukiami vežimai.

Atsisuku į užpakly sėdinčius keleivius. Dauguma snaudžia. Mr. King galva kinksoja su kiekvienu bumbtelėliu per nelyvą kelią. Šiandien visa jo didybė išgaravus. Paprastai jis labai šauniai ir atokiai laikosi, lyg būtų pranašesnis už kitus. Jo žmona primena nuvystusią rožę, kuri stengiasi pratešti savo žydėjimo dienas, bet lapeliai raitosi ir džiūsta, net tamsūs akiniai nieko nepadaeda.

Tai grupės elitas. Jam priklauso ir visos eilės krautinių savininkas — nedidelis senukas, kurio veide domnuoja agurkinė nosis. Nors ir nuplikęs ir susiraukęs, bet dar gana judrus, pajėgus ir net naalonus. Jo

jauna žmona visa pėda aukštesnė, tamsi, su nusvirusiais akių vokais ir išrištu kaklu. Sofija kikenė nesuvaldomu juoku, kai pašnibždu, kad ponis Malin pa-našai man į kupranugarį.

Po trejetos valandų sustojam pajūrio prancūziškam restorane. Mūsų vadovą čia visi pažįsta, spaudžia ranką, o stora šeimininkė net pliaukšteli į žandą, kurį į vasitėpius vos pasiekia.

Stalas paruoštas lyg poetai. Sėdim visi drauge. Po langu banguoja jūra, kristalais spinksi vandens lašai ant palangės, o čia pat supasi laivelis, ir atrodo, kad mes supamės su juo.

Meniu jau nustatytas, ir pasirinkimo nėra. Žinoma, viskas iš žuvies plus crep sunset, apie kuriuos kalbėdamas Dirk trina rankas:

— Amerikiečiai tik teiskus pripažįsta — kužda jis man, — ir jokio supratimo apie aukštos klasės maistą neturi. Bet mes, europiečiai, įvertinam gerą virtuvę, ar ne?

Kas gali prieštarauti šešių pėdų barzdotam olandui, kuris, tarp visų kitų atsiekimų, yra parašęs ir pirmo knyga.

Gardžiojuojamės žuvim, raudonu vynu, o Dirk pasakoja apie savo šeimą, išgyvenimus vokiečių okupacijos metu, kai net koncentracijos stovykloje atsidūrė. Jis pasiryžęs įsigyti istorijos doktoratą, verčiasi turizmu bei žurnalistika, o atliekamam laikui vairuoja nuosavą taksį.

— Kaip atrodo? — klausia, kai kelneris atveža ant ratukų didžiulį padėklą ir išdailina kiekvienam po airupų apipiltą blyną.

Man blynas lieka blynu, nesvarbu kokio vardu jį pavadinsi. Bet Dirk skonisi kiekvieną kąsnių ir pagaliau nutaria, kad galėtų būti geresnis.

— Sunku tokiai miniai gerai paruošti. Reikia tuoj pat nuo ugnies valgyti.

Moroke crepe sunset, tur būt, nemadoj, nes pagal vietinį paprotį maistas valgomas pirštais. Sunku įsivaizduoti, kaip byrančius cous-cous įmanoma rankomis sugrabalioti. Valgymas su pirštais čia nėra neįgieniaškas, nes prieš ir po kiekvieno valgio visi plaunasi rankas čia pat stovinčiuose dubenėliuose. Ypatinai vaishingas šeimininkas parenka iš savo lėkštės skaniausius - riebiausius mėsos gabalėlius ir siūlo juos svečiui. Labai nemandagu atsisakyti, bet mes ir neturim progos savo nemandagumo pademonstruoti.

Po sočių pietų tingiai sėdim autobuse ir mieguistomis akimis dairomės pro langus.

Pamažu aplinka keičiasi, laukai rudėja, o šalia asilukų išdidžiai žingsniuoją kaktus išrietę kupranugariai.

Settat miestely vyksta gyva prekyba. Mažas jis, bet judrus ir spalvingas.

Pralenkiam arklių traukiamą dviratį vežimą, aplipusį arabais. Ilgi skvermai kabo iki ratų, o turbanuotų galvų gal koks tuzinas. Ruduose laukuose ganosi karvės, o arkliai, apstoję namo dydžio šieno kūgius, ēda "iš vieno blūdū".

Kaimai čia visai kitos struktūros: raudono molio sienos juosia namukus, susigūžiusius krūvon, lyg pasilėpusius nuo smėlio audrų.

(Draugai)

SAINTE MARIE — KANKINIŲ ŠVENTOVĖ APLANKIUS

XVII amžiaus jėzuitų kolonija

A. GRINIUS

Drauge liepos 24 d. nr. 171 yra patalpinta gražaus lietuviško kryžiaus, stovinčio netoli kankinių šventovės (bažnyčios) Midlande, Ontario, Kanadoje, nuotrauka.

Mūsų šauliai, kurie šiais metais stovyklavo prancūzų stovyklavietėje N. Wasagoje, liepos 4 d. surengė išvyką į Midlandą. Turėjome progos aplankyti ir apžiūrėti ne tik gražų lietuvišką kryžių, bet ir kankinių šventovę. Sainie Marie ir esantį prie jos muziejų.

Prieš pradėdamas aprašyti ekskursijos išpūdžius, trumpai norėčiau skaitytojus supažindinti su Sainie Marie vietove. Kaip ją lietuviškai pavadinti reikėtų, taip ir nežinau. Vienoje vietovėje rašoma būstinė, kitoje rezidencija, trečioje kaimas, ketvirtoje fortas, o už vis geriausiai tiktų pilis arba dviras.

Į indėnų apgyventas Hurono provincijoje vietas 17 amžiuje atvyko prancūzas Samuel Champlain. Jo tikslas — įkurti koloniją ir plėsti kailių prekybą, turint mintyje indėnus atvesti į krikščionybę. Hurono indėnų draugystė ir jų apsikrikščijimas buvo labai svarbus dalykas prancūzams.

1615 m. kapelionas kun. Joseph le Caron lankė indėnus jų namuose. Vėliau, 1626 m., atvyko tėvai jėzuitai ir daugiau kaip 20 metų darbovosi indėnų tarpe: steigė įvairiuose Hurono indėnų kaimuose misijas. Sunkios tai buvo sąlygos. Ilgas valandas jie turėjo šlapi ir nuo šalčio sustingę tūnoti laiveliuose. Kentė alkį ir vargo prie nepaprasto klimato. Štai ką vienas jėzuitas apie tai rašė: Įvairios nelaimės apniko mus ir keletas iš mūsų atsėdėjo kritikoje padėtyje. Vandens pavojus mažesnis, kaip kad ugnies. Kiekvienais metais irokėzai (kita indėnų gentis) rengia naujus užpuolimus ir lieja pyktį. Ir jei jie paaima gyvus huronus, žiauriai kankina.

Jėzuitų įžengimas į Hurono žemę, tai didelis įvykis ir varga. Indėnai buvo abejingi jiems europiečių persamai religijai ir jėzuitais laikė įtartinais, nepatikimais. Buvo sunkus jėzuitų gyvenimas. Jie gyveno aprikiuose indėnų būkūse, valgė nepirprastą indėnų maistą, keliavo pėsčiomis po kaimus, kentėdami didelį karštį ir vabzdžių kankinimus vasarą, nežmonišką šaltį ir žiūrų vėją žiemą, visuomet jausdami pavojų nuo irokėzų ar savų indėnų.

Tėvas Brebeuf ir jo jėzuitai ilgus metus dirbo tarp indėnų ir lankė jų kaimynus: Petumus, Neutralus, Algonkainus ir kitus.

1639 m. tėvas Jerome Lalemant, misijų vyresnysis, nutarė pastatyti jėzuitams centrinę rezidenciją, kurioje misisioneriai po savo atliktų, vargingos kelionės žygių rastų tinkamą poilsį ir jaukią vietą tarp savųjų, o pasiliję vėl galėtų tęsti savo keliones indėnų tarpe. Indėnams gi parodyti kaip europiečiai taikoje ir laimėje kurti gyvena.

Jėzuitai šiai kuriamai Sainie Marie rezidencijai vietą parinko Hurono indėnų genties centre, prie gerų vandens upės Wye kelių ir šalia Midlando. Laipsniškai čia išaugo Sainie Marie rezidencija: su savo derlingais laukais, gražiomis gyvulių bandomis, turtingais javų sandėliais, bažnyčia, koplyčia, ligonine, įvairiomis dirbtuvėmis, gyvenamais namais ir kitais reikalingais pastatais. Visa tai aptvėrė stacių rastių tvora ir kampuose įrengė bokštus.

Sainie Marie rezidencija augo ir plėtėsi ir beveik viską pati pasigaminavo. Tik geležį, vyną, vaistus, kiaušius ir galvijus atsi-

gabendavo iš Prancūzijos. Savo laiku Sainie Marie rezidencijoje gyveno net 66 prancūzai. Ten gyvenusių ir dirbusių iš 8 kankinių net 6 yra šiaurės Amerikos. St. Jean de Brebeuf, St. Charles Garniel, St. Gabriel Lalemant, St. Antoine Daniel, St. Isaac Jolues ir Noel Chabanel. Ir kiti du John de La-Lande ir Rene Gouffil.

Gyvenimas Sainie Marie rezidencijoje ir kitose Hurono misijose buvo sunkus ir vargingas. Žiema kankina tamsuma ir šaltis. Šviesai vartojo žvakes, žibaltines lempas ir židinius. Gyvenamose patalpose žiemos metu temperatūra krisdavo žemiau nulio.

Augo misionierių darbai, augo kartu ir prekyba su Prancūzija. Taip pat augo kartu augo ir pavojus. Irokėzų giminės indėnai, remiami anglų ir danų prekybininkų, vis dažniau ir dažniau juos užpuolė.

1648 irokėzai užpuolė ir viename kaime suėmė ir išžudė 2.000 huronietų, jų tarpe ir tėvą Danielį. 1649 m. užpuolė ir sunaikino netoli jų rezidencijos du kaimus. Tėvai Brebeuf ir Lalemant buvo žiauriai nukankinti. Laikė užpuolimo ir Sainie Marie rezidencija. Tačiau jie ten jo nedarė. Pasilike huronietiai išsikėlė ir iširo. Jų namai buvo sunaikinti. Sainie Marie rezidencija liko be indėnų ir viena. Likę huronų indėnų vadai prašė prancūzų keltis su jais ir Sainie Marie rezidencija atkurti Christian saloje, 20 mylių nuo šios vietos. Kai ledas ištirpo ir vandens keliai buvo geri, jėzuitai pradėjo statyti savo naują rezidenciją Sainie Marie, Christian saloje.

Senoji St. Marie, ištuštinus sandėlius, gyvulius ir baldus, su liūdesiu akys buvo sunaikinta pačių jos statytojų. Tėvas Raguenau taip rašo: Mes patys uždegėme ją ir mažiau kaip valandą laiko buvo sunaikintas mūsų 9-10 metų darbas.

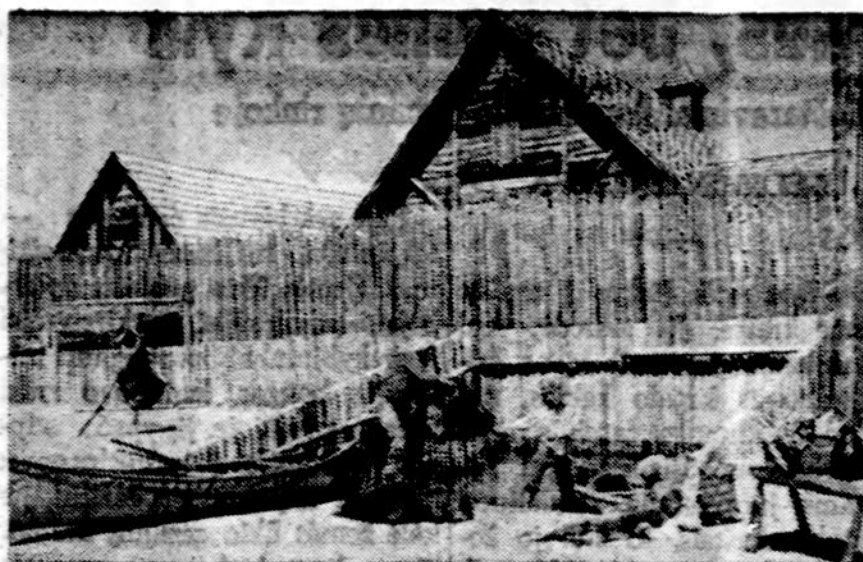
Archeologų išaiškinimais ir Ontario, Quebeco, JAV ir Europos mokslininkų nurodymais Sainie Marie, vadovaujant dr. Jury, 1964 m. buvo atstatyta toka, kokia ji buvo anksčiau, ir dabar yra gausiai lankoma turistų.

Norinčių vykti į Midlandą užsiregistruoti 91 stovyklautojas. Kiek iš tikrųjų vyko, neskaiciu. Išvykai vadovavo stovyklų vadovai ir Vlodo Putvio šaulių kuopos pirmininkas Stasys Jokūbaitytis. Nuo Wasago iki Midlando 25 mylios, vykome automobiliais. Vykti automobiliu ir sekti iš pasakos kita — nėra lengva. Vienas kitas pašaliečių automobilis išsiprodžia ir tarpus ir perkerta vilkštine.

Sainie Marie pasiekiami apie 3 val. Dick Prince, juoda barzdelis, kurioje misisioneriai po savo atliktų, vargingos kelionės žygių rastų tinkamą poilsį ir jaukią vietą tarp savųjų, o pasiliję vėl galėtų tęsti savo keliones indėnų tarpe. Indėnams gi parodyti kaip europiečiai taikoje ir laimėje kurti gyvena.

Jėzuitai šiai kuriamai Sainie Marie rezidencijai vietą parinko Hurono indėnų genties centre, prie gerų vandens upės Wye kelių ir šalia Midlando. Laipsniškai čia išaugo Sainie Marie rezidencija: su savo derlingais laukais, gražiomis gyvulių bandomis, turtingais javų sandėliais, bažnyčia, koplyčia, ligonine, įvairiomis dirbtuvėmis, gyvenamais namais ir kitais reikalingais pastatais. Visa tai aptvėrė stacių rastių tvora ir kampuose įrengė bokštus.

Sainie Marie rezidencija augo ir plėtėsi ir beveik viską pati pasigaminavo. Tik geležį, vyną, vaistus, kiaušius ir galvijus atsi-

Sainie Marie bažnytelė ir senieji pastatai (1639-1649 m.)

išsiklaidymas tą trukdė ir, kol mus visus surinko, turėjo vargo. Ir ką gi mes gerą ten matėme. Matėme gyvenamas patalpas su aprūkusiais židiniiais, bažnytele, koplyčia, ligonine, kalvę su senomis dūmplemis, stalių dirbtuves, duonos kepyklą ir įvairias kitas įmones. Matėme senovišką lentpūvę, kur ant dviejų medinių ožių padėtas rastas ir piuklų piauamos lentos. Gyvas vištas ir karvę su teliku. Stalių dirbtuvę ir kalvę darbininkai ir savo darbus pademonstravo: rastių dirbtuvę senovinių kirvių statų patašę, o kalvėje dūmplemis pučiant įkaitino geležį ir iš jos nu-kaldė vinį. Matėme prieplauką ir laivelius, kuriomis jėzuitai palai-ke susisiekia.

Apžiūrėję Sainie Marie rezidenciją, buvome nuvesti į muziejų. Muziejus savo eksponatais turtingas, gaila, norėdami dar aplankyti šventovę ir lietuvišką kryžių, mes viską tik prabėgomis apžvelgėme.

Vykdami į šventovę (bažnyčią) irgi turėjome mokėti. Šį kartą mokėjome po 60 centų. Kankinių šventovė stovi ant kalnelio ir šventovėje vietoje, Sainie Marie kadaise buvo jėzuitų kankinių misijų centrinė būstinė. Iš čia jie aptarnavo Georgijos įlankos indėnus, kurių tuo laiku ten buvo apie 20.000. Po kankinių heroikos mirties 1649 m. baisiausiai sužaloti T. Brebeuf ir J. Lalemant kūnai buvo čia paguldėti.

Kasmet tūkstančiai maldininkų aplanko šią šventovę — šio krašto krikščionybės ir civilizacijos lopšį. Palikti lauošųj ramsčiai, lazdos bei kiti daiktai yra dėkingumo ženklas už gautas malones.

Pirmiausia apžiūrėjome ir nusifotografavome prie gražaus lietuviško kryžiaus, gėrime ir kiti netgi į buteliukus pylė tam tikroje grotelėje atbėgantį šv. Agotos vandenį. Pačioje šventovėje, vargonais grojant M. Cibui, sugiedojome Marija, Marija! Išėdami apsirūpinome literatūra, kurios tarpe radau ir lietuviškos.

Kanados lietuviai kai kuriomis šventėmis skaitlingais būreliais čia suvažiuoja: meldžiasi ir šalia esančiame gražiame parke poilsiuoja.

Netoli šventovės yra restoranas ir įvairių suvenyrų krautuvė.

— Katalikų mokyklų 1974 m. buvo pasaulyje: 295 universitetai su 366.172 studentais, 2.458 aukšt. mokyklos su 1.068.424 moksleiviais ir 10.902 pradžios mokyklos su 4.556.616 auklėtiniais.

Mūsų kolonijose

Union Pier, Mich.

RESPUBLIKONŲ VIESNAGĖ

Rugpjūčio 16 d. Illinois Respublikonų s-gos Marquette Parko skyrus turėjo tradicinę išvyką į Union Pier, Mich. Vakare į Lietuvį namus susirinko gražūs būrys vietinių ir Chicago lietuvių. Atvykusius Kultūros klubo vardu pasveikino inž. V. Petrauskas. Po to pirm. Juozas Bacevičius svečiams pristatė iš Lansingo atvykusį kongr. Ed. Fredrick, buvusį Amerikos ambasados vicekonsulą Seoul, P. Korėjoje, ir dirbusį politiniame skyriuje Valstybės departamente, prie Jungtinių Tautų. Jis yra gerai susipažinęs su Pabaltijo valstybių padėtimi ir Lietuvos reikalais, pažįsta rusišką komunizmo politiką ir siekimus. Kongresmanas savo kalboje priminė gen. Douglas MacArthuro misijos šūkį — "Gera dvasia reiškia daugiau, negu jėgų balansas ir detantė".

Pobūviui sumaniai vadovavo skyrus pirm. Juozas Bacevičius, pasikeisdamas su Aigiu Barakausku.

A. Stelmoko orkestro garsams nutilus, Michigano ežero bangoms tyliai ir ramiai ošiant, visi su gera nuotaika skirstėsi į vasarnamius nakties poilsui.

Valerija Banienė

WINDERS MEDICAL ARTS.
3213 W. 63rd Street
Tel. WA 5-4787

DIABETINIS MAISTAS IR
GAMINIAI
PRISTATYMAS NEMOKAMAI

Mes patefonuosim jūsų gydytojų

PLUMBING

Vonių, virtuvės sinių ir vandens šildytuvų specialistas. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Kreiptis su 5 val. vak.:
SERAPINAS — 778-0205

PUIKI DOVANA SVENČIŲ IR KITOMIS PROGOMIS

SV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

Isleido

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBES

Mecenatas — Prel. Juozas Karalius

Naujasis Testamentas yra praktiško formato įristas kietais viršeliais. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba. Mecenato dėka laida parduodama prieinama kaina.

Gaunama "DRAUGO" knygynė

Kaina — \$5.00

Illinois gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiui ir per-

siuntimui: (kitur gyvenantieji pridėkite 25 centus).

Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Siųskite užsakymus:

DRAUGAS

4545 West 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

CLASSIFIED GUIDE

ISNUOMUOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 4 kamb. butas Brighton parko apyl. Tinkamas 1 vyruui ar vyr. amž. porai.
Tel. — 247-3838 ar 927-7079

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5880

BET KOKS
ELEKTRINIS DARBAS
• pigūs laidų pervedimas
• circuit breaker panelis
• 220 voltų įvedimas
• bet kokio dydžio darbas
908-3138

BOB'S ELEKT. PATARNAVIMAS

NAMŲ REMONTAS

PRIEINAMA KAINA

Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Įrengiu kambarius rūsy. Dažau.

Zigmas, tel. 778-0833 po 6 v. v.

Ivairių prekių pasirinkimas, moto-

ciklai, baldai, maistas, doleriniai

CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILAI

COSMOS PARCELES EXPRESS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629

3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608

Tel. WA 5-2737; 254-3320

V. Valantinas

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir ki-

tus daiktus. Ir iš toli miesto leidi-

mai ir pilna aprūpimas.

TELEF. — WA 5-8063

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Gery prekių didelis pasirinkimas. Ap-

tomobilai, baldai, televizijos, do-

leriai, sertifikatai, maistas, akordeonai.

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629.

TELEF. — WA 5-2787.

M. A. ŠINKUS

REAL ESTATE NOTARY PUBLIC

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI,

GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, pildomi

PILETETŲ PRASYMAI ir

kiti kiški

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu mieste ir užmiestyje naujus

ir perstatau senus visų rūšių namo

apsildymui pečius, air conditioning

ir vandens boilerius. Dirbu greit sa-

žiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS

4444 So. Western Ave.

Chicago, Ill. 60609

Tel. VI 7-3447

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau senus ir įdėtu naujus pe-

čius, pigiai šildau, taip pat šildau

perdirbu dūjų, įdėtu vandens šil-

dytuvus. Kreiptis su

A. BANYS — 447-8306

10% — 20% — 30% pigiau mokėsi

už apdraudą nuo ugnies ir automo-

bilio pa-

FRANK ZAPOLIS

8286 1/2 West 34th Street

Chicago, Illinois

Tel. GA 4-8654

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos

Radiai

Stereo ir oro vėsinimai

Pardavimas ir taisymas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St. — tel. 776-1486

VALOME

KILIMAS IR BALDUS

Plaukame ir valkuojame

visų rūšių grindis

J. BURNIS — Tel. RE 7-5168

A. VILIMAS

MOVING

Apraustas perkraustymas

Ivairių atstumų

823 WEST 34th PLACE

Tel. — FRONTIER 6-1882

PROGOS — OPPORTUNITIES

Savininkas parduoda 2 biz-
nio namus Brighton Parke
su visais baldais ir įrengimais. Ge-
rai einantis biznis ant biznio gat-
vės. Žemiau savikainos. Pajamų
\$18,000 i metus. Savininkui taverna
ir butas. 4338 S Western Ave.

REAL ESTATE

6-flat deluxe brick, by owner. 7143

W. 91 St., Bridgeview. \$110,000.

Call 458-4035

Mfr. bungalow, 43 pėdų sklypas,

central. Sildymas Whipple ir 63-81a

Nebrangus.

2 butai po 4 1/2 kamb. 17 metų 80

p. sklypas. Central. Sildymas kiekv.

butui atskirai. Tik \$43,000.

Mfr. 4 butai — 2 po 4 kamb. 2 po

3 kamb. ir 3 kamb. sklype 2 auto

garažas. Central. Sildymas. Geros pa-

jamos. Gera vieta gyventi.

10 butų mfr. Naujas sildymas Ge-

ros pajamos. Dideli kamb.

SIMAITIS REALTY

2951 W. 63rd St., 436-7878

BUD'S REAL ESTATE

PIRKSI — PARDUOSI —

NUOMOSI

Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS

4369 Archer Ave., 254-5551

135th & Archer Ave. — 257-2967

Brighton Parke 2-jų aukštų mfr.

namas — biznio patalpa apačioje,

butas viršuje. Kaip naujas 2 maš.

garažas. Kaina \$28,000.00 arba pa-

siūlymus. Kreiptis į savininką tel.

523-0645

Apr. 71-os ir California 2-jų butų

namas. Aluminium apkalta. Labai

geram stovy. 2 maš. garažas. Ge-

ros pajamos. Žemi mokesčiai.

\$30,500. Skambinti po 2 val. popiet

— 776-5794

Prieš Mokslo Metus

7

A. A. ROMANAS ŠIAUDIKIS

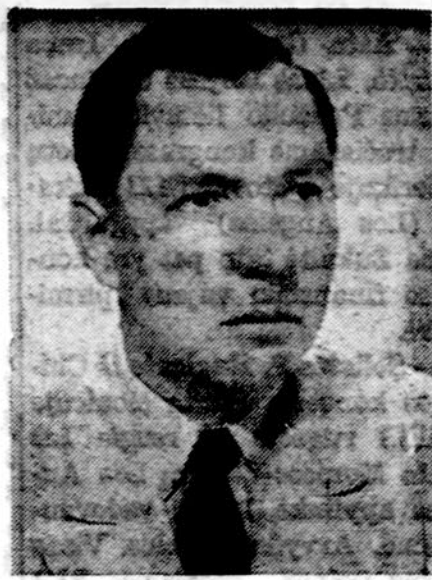
Inžinierius Romanas Šiaudikis gimė 1911 m. Rygoje. Po I-jo pasaulinio karo su tėvais atvyko į Lietuvą ir apsigyveno Žemaitijoje.

Mokėsi Raseinių gimnazijoje, baigė Tauragės mokytojų seminariją, trumpą laiką dirbo prad. mokykloje, vėliau studijavo Vytauto Didžiojo universitete, kurį baigė 1942 m. įsigydamas chemijos diplomuotą inžinieriaus diplomą. Studijuodamas priklausė Neo-Lithuania korporacijai, kurioje išbuvo iki paskutinių dienų.

R. Šiaudikį karo audros nubloškė į Vakarų, apsigyveno Austrijoje, Salzbargo m-tė. 1947 m. emigravo į Venecuelą ir 1963 m. atvyko į JAV, įsikūrė Chicagoje, įsijungė į lietuvišką visuomeninę veiklą. Priklausė Neo-Lithuania filisterių korporacijai, inžinierių - architektų sąjungai, kuri laiką buvo jos pirmininkas, Golfo sporto klubui. Rėmė Balfą, L. B-nę ir kitas organizacijas.

Paskutiniu metu, slėgiamas įvairių rūpesčių, sunegalavo. Nuvyko į Lojolos universiteto ligoninę, kur po operacijos rugpjūčio 17 d. pasimirė.

Rugpjūčio 19 d. velionis buvo pašarvotas D. Petkaus Marquette koplyčioje. Rugpjūčio 20 d. Neo-Lithuania korporacijos filisteriai suruošė įspūdingą atsisveikinimą, kurį pravedė filisteris Antanas Plaušinskas. Kan. Vaclovas Zakarauskas sukalbėjo rožančių, visi sugiedojo Mariją, Mariją. Atsisveikinimo kalbas pasakė: Neo-Lithuania korporacijos, inžinierių-architektų sąjungos, golfo klubo, bendradarbių ir draugų atstovai. Seimos vardu padėkos žodį tarė Pranas Sidzikauskas. Budinių metu abu vakarus prieš karsto Neo-Lithuania korporacijos uniformuoti filisteriai nešė garbės sargybą. Prisirinko pilna erdvi koplyčia korpusantų, giminių bei draugų, visi reikė našlei Onutei, artimiesiems ir giminiams užuojautą. Velionio karstą puošė gausios gėlės ir vainikai, daug aukota mišiomis. Po atsisveikinimo su velioniu sekanti ryta įvyko pamaldos švč. M. Marijos Giminio bažnyčioje, šv. Mišias atnašavo kan. Vaclovas Zakarauskas ir pasakė prasmingą jautriais paguodos žodžiais nupintą pamokslą. Per pamaldas giedojo solistas J. Vaznelis.

A. a. inž. Romanas Šiaudikis

karas ir pasakė prasmingą jautriais paguodos žodžiais nupintą pamokslą. Per pamaldas giedojo solistas J. Vaznelis.

Po pamaldų 60 automobilių vilkstinė velionį palydėjo į Sv. Kazimiero lietuvių kapines. Koplyčioje, bažnyčioje ir kapinėse garbės sargybą nešė ir grabnešiai buvo Neo-Lithuania korporacijos filisteriai. Paskutines apeigas atliko ir maldas sukalbėjo kan. V. Zakarauskas. Po religinių apeigų sugiedota, Marija, Marija ir Lietuvos himnas. Pabaigai kan. V. Zakarauskas našlės ir artimųjų vardu dėkojo, auksiusiems už mišias, gėles, už dalyvavimą laidotuviuose ir kvietė velionį prisiminti maldose.

Laidotuvių direktorius Donald Petkus pakvietė laidotuvių dalyvius pietų į Tautinius namus. Velionis paliko dideliame nuliūdimė ir skausme mylimą žmoną Oną ir Lietuvos gyventojus: dukterį Aureliją su vyru Kasčiu, anūkus Austę ir Teodorą, seseris Ziną, Onutę, Birutę ir Juliją, brolių Prana, svainius Stasį ir Vladą su šeimomis, vainę Aleksandrą Bačeliene su šeima, gyv. Brazilijoj, Elena Sidzikauskienę su šeima, gyv. Chicagoje, svainį Mečį Rudženską su šeima, gyv. Australijoje. Skausmo prislėgtą našlę Onutę ir dukterį Aureliją bei artimuosius guodžiame psalmės žodžiais: Viešpats šalia tu, kurių širdys skausmą ir nuliūdimė. O tau, mielas Romanai, amžinos ramybės sveitinioje žemėlėje.

J. Kaunas

ŽMONIJA KRYŽKELĖJE

A. TENISONAS

1972 m. pasirodė raportas "Plėtotės ribos" (išleido Het Spectrum, Utrecht / Antwerpen). Jis buvo surašytas pagal Romos klubo pavedimą įvairių tarptautinių mokslininkų grupės, kuriai vadovavo prof. Meadows. Kaip žinoma, šį klubą sudaro atskiri asmenys, kurie susirūpinę dėl kylančio pavojaus žmonijai, sąryšyje su atsirasiančiomis įvairiomis problemomis, kaip žmonijos daugėjimu, maisto stoką, karštingą industrializaciją, žemės turtų — žaliavų išsekimu ir vis didėjančia mūsų aplinkos tarša. Visos šios problemos buvo visapusiškai aptartos, kad kompiuterio pagalba nustatytų gaires 100 metų atečiai.

Svarbiausios išdavos: 1. Jei dabartiniai vystymosi proceso tempai nekeičiami bus tebevykdomi ir toliau, tai žmonijos vystymosi ribos ir industrializacijos galimybės bus ant mūsų planetos pasiektos per 100 metų. 2. Šį raidos kelią ir katastrofą yra galima pakeisti, slopinant gyventojų prieauglį bei industrijos plėtimąsi ir sudaryti ekologinę ir ekonominę pusiausvyrą, kuri garantuotų tolimą ateitį. Kad sumanymas pasisektų, turi visos tautos susitarti ir kuo greičiau pradėti tą bendradarbiavimą.

Neseniai Olandijoje pasirodė antras Romos klubo mokslininkų raportas — Mesarovic en Pestel, De mensheid op een kruispunt (Žmonija kryžkelėje). Agon Elsevier, Amsterdam / Brussel). Autoriai yra profesoriai Mesarovic (Cleveland) ir E. Pestel (Hanover), kurie dirbo kartu su vokiečių ir amerikiečių mokslininkų grupe. Šis naujasis raportas, atsižvelgiant į pirmąją Meadows raporto kritiką, nebežiūri į pasaulį kaip homogeninę vienalytę sistemą. Tautos skiriasi viena nuo kitos savo tradicijomis, gyvenimo būdu, politiniais, moraliniais bei religiniais įsitikinimais, savo kultūros lygū. Dėl to jie padalijo pasaulį į dešimt regionų, kurių gyventojai turi savo bendras problemas atečiai būtent: 1. Šiaurės Amerika, 2. Vakarų Europa, 3. Japonija, 4. Australija ir Pietų Afrika, 5. Rytų Europa, 6. Lotynų Amerika, 7. Šiaurės Afrika ir Vidurio Rytus, 8. Subtropinė Afrika, 9. Pietų (Rytų) Azija, 10. Kinija. Atsižvelgiant ir nuo bendro pramonės produkcijos pakilimo sustabdymo krašto pramonės plėtimąsi gali būti sąlyga kito atsilikusio krašto vystymuisi. Pasaulis turi greit siekti organizuotą kilmą, kur žiūrima į šalių skirtumus ir ryšius. Projektavimo laikas numatytas 15 metų. Yra išdirbtos įvairių programų, kurios rodo, kad laiku pritaikius sugalvotus būdus, galėtų pašalinti tragiškas pasekas. Taip pav. atidėjimas žmonijos prieauglio problemos iki 1985 metų turės išdava, kad gimis 1.7 milijardas žmonių daugiau, o dar 10 metų vėliau vien atsilikusiuose civilizacijos kraštuose gyventojų skaičius pasieks ca. 10 milijardų žmonių. 1950 metais pasaulio gyveno 2.5 milijardai žmonių, kurie iš Cook apskr. kalėjimo ištrūko geg. 14 d. dabar pasidavė. Jis yra A. Elzy, 23 m.

CHICAGOS ŽINIOS

PASIDAVE PABEGELIS

Vienas iš pabėgusių 17 kalinių, kurie iš Cook apskr. kalėjimo ištrūko geg. 14 d. dabar pasidavė. Jis yra A. Elzy, 23 m.

BILIJONAS ŠALPAI

Pirmą kartą Chicago istorijoje šalpai naudojamos sumos žada prašyti bilijoną dolerių. 1974-1975 m. vadinamos pavirsdinės miesto dalys gavo iš federalinės vyriausybės 90 mil. dol., kurių dėka finansuotos 149 programos padėta išlaikyti 58 vaikų daržėliai, duota 2.5 mil. dol. namų remontui, už 7 mil. pastatyti 3 sveikatos centrai, išlaikyti 12 progresu centrų, skirta 400,000 dol. mūšiam netaisytinų namų.

SOCIALINIAMS REIKALAMS

Human Resources departamentas Chicago miesto socialiniams reikalams skiria 5 mil. dol. įvairiems socialiniams pagerinimams.

MIESTO SUSISIEKIMAS

Viena New Yorko bendrovė ištyrė 28 miestų susisiekimą ir rado, kad Chicagoje susisiekimas geresnis, negu tikėjosi. Chicago užima 8-tą vietą susisiekimo gerumu. Pirmą vietą tenka Bostonui.

ZUVO STUDENTAS

De Paul universiteto studentas St. Kasprovicz, 19 m., buvo užmuštas prie Lawndale ir 63 gatvės, Chicagoje, kai į jo automobilį trenkė kitas automobilis, kurio vairuotojas, lėkdamas 90 mylių greičiu, bandė pabėgti iš ankstesnio susidūrimo vietos. Kaltininkas David Kane, 27 m., sulaikytas.

KAS PENKTAS — ŠELPIAMAS

Chicagoje iš šalpos gyvenančių yra 605,150 žmonės, taigi maždaug kas penktas gyventojas. Pašalpa gauna kas trečias neegras, kas trečias kilęs Lotynų Amerikos ir kas 20-tas iš angliškai kalbančių baltųjų. Per penketą metų šelpiamųjų skaičius Chicagoje beveik padvigubėjo.

VIETNAMEČIŲ DIENA

Planuojama Chicago bažnyčiose paskelbti vietnamečių dieną, skatinant padėti įsikurti Vietnamo pabėgėliams.

POLICIJOS IR UGNIAGESIŲ ALGOS

Meras R. Daley pažadėjo pakelti policijos ir ugniagesių atlyginimą. Dabar policininko ir ugniagesio pradinis atlyginimas 12,024 dol. metams ir gali pakilti iki 15,888 dol.

MIRĖ SPIEGEL

Sulaukęs 77 m., mirė Fr. W. Spiegel, eilę metų vadovavęs to pat vardo prekybos bendrovei, kur dirba ir lietuvių tarnautojų būrys.

nių, 1975 m. — 4 milijardai, o 1800 metais vienas milijardas žmonių.

Gyvenimas ant mūsų žemės turi savo kraštutines ribas gamtinio ir cheminio pabūdo, kuriuos negali būti be bausmės peržengtos. Tos ribos dėl žmonijos aktyvumo iškelia dar visą eilę problemų. Kyla klausimas dėl angliarūšių padaugėjimo atmosferoje. Tai gali užteršti mūsų atmosferą, pakelti žemės temperatūrą su visomis jai pasekmomis. O kur dar maisto ir vandens ištekliai, energijos šaltiniai, žaliavos?..

Jeigu žmonija dabar nepasirinks kelio į vieningą organizuotą progresą, netolimoje ateityje iškilis regioninės katastrofos, kurios pagaliau sužlugdytys visą mūsų pasaulinę sistemą. Ši istorinė šiandieninė problema yra žmonijos kryžkelė.

APLEISTI NAMAI

Meras R. Daley susitarė su federaline urbanistine įstaiga, kad bus sulaikytas apleistų namų pardavimas. Priimant Daley planą, tie namai bus atremontuoti ir parduoti papiginta kaina. Tokių namų Chicagoje yra apie 700.

ISKILO ČIKAGIETĖ

J. Grossman iš Chicago išrinkta visų JAV užsienio karų veteranų moterų pagalbinių vienetų pirmininke.

HUMBOLDT PARKO REGATA

Metinė Humboldt parko regata įvyks sekmadienį, rug. 24 d., nuo 11 iki 4 v. p. Bus laivelių lenktynės, saugumo pamokos, muzika, premijos.

STREIKAS KOLEGIJOJE

Chicago miesto kolegijų profesoriai nubalsavo pradėti streiką pirmąją mokslo metų dieną. Kolegijų unijai priklauso apie 1,400 dėstytojų. Jie moko 95,000 studentų. Kolegijų biudžetas 117.3 mil. dol., net 31.6 mil. didesnis už pereinų metų. Apie 20 mil. skirta statyboms. Associate profesorius atlyginimas yra 24,000 dol. — vienas iš aukščiausių JAV-se.

PAMOKOS GEREJAMS

Apylinkės teismo teisėjas Le Favour pagyrė prieš dvejus metus įvestą tvarką, kad sugautas įsigėres vairuotojas turi lankyti specialius saugumo nuo alkoholio kursus. Šitokius kursus Chicagoje per pirmus 6-šis mėnesius turėjo išeiti 576 girti vairuotojai. Tokius kursus išėjusių tik 5% pakliūva antrą kartą.

— Esmi Lietuvos pilietis ir ja. Lietuvai, o ne kam kitam tenoriu laimėti ir gėrybės. Galima mane peikti ar girti už mano orientaciją, geras ar negerai suprantamą tą gėrybę, už kryptį šen ir ten, tik negalima primesti man blogų norų. Negalima atimti iš manęs teisės tai viešai pareikšti.

Vaižgantas

Būdinga skruzdžių draugystė

Gan įdomi skruzdžių draugystė su augalais ir mažyčiais vabalėliais. Šie vabalėliai gyvena ant jaunų augalų lapų. Jie turi ant savo nugarėlių mažų skylučių, kurias galima tik pro mikroskopą pamatyti. Iš tų skylučių sunkiai saldu skystimas, kurį skruzdės labai mėgsta. Skruzdės norėdamos gauti to skystimo, stumdamos glosto savo švelniais vabalėlių nugarą. Jos vabalėlius rūpestingai prižiūri ir saugo, kad jie nenutolėtų nuo skruzdėlynų. Esant šaltam orui, skruzdės įrengia tvartelius ant medžių lapų ir juose laiko tuos vabalėlius. Artėjant žiemai vabalėliai, nepažeidami šalčio, renkasi į skruzdėlynus, kuriuose skruzdės juos maitina ir prižiūri.

Žodžiu, vieni ir antri turi naudą: skruzdės juos apgina nuo priešių, išsiūpdamos saldujį skystimą, kuris sukuria vabalėlių kolytes, ir jie, negalėdami vaikščioti, turėtų žūti arba kokiais varginiais būdais atkyltis prie esančių sąlygų.

Gamtininkai seniai pastebėjo, kad skruzdėlynuose gyvena kažkokie ypatingi vabalėliai, kurie, betuodami tamsiuose skruzdėlynuose, susilpnino savo matomumą. Todėl jie be skruzdėlių priežiūros nebegali gyventi. Jos juos labai myli ir gerbia: glosto, maitina ir leidžia jiems naudotis visais skruzdėlynų patogumais. Jos tuos vabalėlius maitina kaip paukščiai savo jauniklius: skruzdėlė, nešdama maistą, tam tikru cypiniu duoda ženklą jam, kuris tuojau išsižioja, ir skruzdėlė jėta maisto į jo žiotis.

Bet kodėl skruzdėlė tai invalida — beveik akla vabalėlį taip rūpestingai prižiūri? Mat, tie vabalėliai savo kūne padrba ypatingų kvapalų. Tais kvapalais skruzdėlės kvėpinasi.

RASTA IMPERATORIAUS HADRIANO STATULA

Izraelyje amerikietis Morton Leventhal rado bronzinę Romos imperatoriaus Hadriano (117-138) natūralaus dydžio statulą. Ji yra iš II-ojo šimtmečio. Radėjas Morton Leventhal buvo atvykęs atostogų į Izraelį ir šią statulą atidengė pripuolamai vienoje dirvoje, Beit Sjean apylinkėje. 40 km į pietus nuo Galilėjos ežero. Elektrinio metalui surasti detektoriaus garso išspėtas, jis pradėjo peiliu kasti žemę ir pusės metro gilumoje užsidūrė ant bronzinių Hadriano statulos dalių.

DRAUGAS, antradienis, 1975 m. rugpjūčio mėn. 26 d. 5

Si atidengta skulptūra yra Izraelio valstybės nuosavybė ir jos vertė labai didelė, nes iki šiolei buvo žinoma tik viena natūralaus dydžio imperatoriaus Hadriano statula, kuri yra Istambulo senienų muziejuje. (t) niu.

— JAV 1975 m. pradžioje buvo 58,909 kunigai. Per metus padaugėjo 2,197. Seselių vienuolių buvo 135,225. Katalikų mokyklose buvo 3,5 milijonų mokinių.

A. + A. GUST FRANK GALIMSKI, Jr.

Gyveno 8045 Roberts Rd., Bridgeview, Ill. Buvęs savininkas "4410 Club", 4410 S. California.

Gimė Illinois.

Pasiliko dideliam nuliūdimė žmona Lorraine, dukterė Gayle, broliai Victor ir Sylvester, sesuo Pauline Wanda bei daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Priklausė Logan skyriui No. 196 (Royal Arch — Masons AF+AM); Oak Lawn Lodge No. 1166; vokiečių Plumbers unijai, local 130. Buvo "Galinski Boosters" beisbolo klubo sponseris.

Kūnas pašarvotas Sheehy koplyčioje, 4950 W. 79th Street. Antradienį rugpjūčio 26 d. 8:30 val. vak. įvyks masoniškos apeigos už velionies sielą.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugpjūčio 27 d. 11:30 val. ryto koplyčioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Lietuvių Tautines kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūde: žmona, dukterė, broliai, sesuo ir kiti giminės.

The Sheehy Funeral Home. Tel. 857-7878

Laidotuvių direktoriai

MAŽEIK & EVANS

6845 SOUTH WESTERN AVENUE

TRYNS MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MASINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME — TEVAS IR SŪNUS

TRYNS MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Tel. GROvenhill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YArds 7-1741

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6877

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4470

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpe 2-1003

Perskaite "Drauga", duokite ji kitiems.

A. + A. DR. ANTANUI STARKUI

mirus, jo žmoną Eleną, sūnų ir dukterį užjaučiu ir kartu liūdžiu.

J. Sakas - Sakevičius

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

Autorius LEONARDAS SIMUTIS

Veiklas, kuriame pavaizduota tikėtina ateitis ir veidų tautos bei iliustracijos, aprašyti Amerikos lietuvių rūpestiai savo tėvų kraštui Amerikos ir tarptautinių įvykių fone. Skaitydami rasime, savo brolių tėvų, dėdė, kaimynų ar Sibire kėnciančio krollo ar sesers lietuvių balsą.

Knyga gaunama DRAUGE, pas ALT skyrių valdybas arba ALT Centro įstaigoje. 2006 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-6900. Kaina \$10.00

AR VILNIUS JAU TAIP TVIRTAI YRA MŪSŲ, KAD JUO NEREIKIA DAUGIAU ROPINTIS?

Taip galvoti, būtų neįvertinti realių pavojų.

GRAZINOS KRIVICKIENĖS-GUSTAITYTES

Naudies dainų rinkinys, kuriose apdainuojamas Vilnius, yra gyvas dokumentas, kaip Vilnius yra suaugęs su visa tauta.

Ši knyga, šalia daugelio savybių, yra vertinga tuo, kad turi visų dainų turinius angliškai. Dėl to ji gali eiti dovanos pareigas įtakingam kitatautiui.

VILNIUS LIAUDIES DAINOSE

gaunamas Drauge ir pas platintojus.

Su daugelio dainų gaidomis, nesuprantamų žodžių žodynėliu, paruoštu Dr. P. Skardžius, 384 psl., kainuoja tik 5 dol.

× **Dr. Adolfas Damsis** rugpjūčio 27 d., ateitininkų jubiliejinės stovyklos Dainavoje metu, skaitys paskaitą tema "Socialinė krikščionių doktrina perspektyvinėje ateitininkų veikloje". Jo koreferente pakviesta Gabija Juozapavičiūtė. Tą pačią dieną stovykloje ruošiamas "Ateities" žurnalo vakaras.

× **Bronius Kvilkys** Akademinių Skautų sąjungos stovykloje supažindins klausytojus su pirmųjų Amerikos lietuvių imigrantų spauda ir veikla. Paskaita įvyks Rako stovykloje sekmadienį, rugpjūčio 31 d.

× **Lietuvių operos "Meilės elektrų"** filmą sekmadienio vakare perdavė CBS televizijos antrasis kanalas. Duoti repetičių vaizdai, pasikalbėjimai su pastatymo dalyviais, ypač sol. Arn. Voketaičiu. Komentatorius išskėlė lietuvių operos meno pamėgimą. Priminė okupuotą Lietuvą, pasakė šiltų žodžių lietuviams.

× **Union Pier** ir apylinkės lietuvių nuosavybių d-jos valdyba 1975 m. rugsėjo 6 d. 5 val. vak. Lietuvių namuose, Union Pier, Mich., kviečia visuotinį narių susirinkimą. Po susirinkimo ten pat 8 val. bus visų narių pobūvis. Visi nariai maloniai kviečiami dalyvauti susirinkime ir pobūvyje.

× **St. Balzeko liet. kultūros muziejaus** gegužinė pavaizduoti laikraštis "Southtown Economist" paskyrė visą puslapį, įdedamas 6 nuotraukos ir aprašymą.

× **"M. K. Čiurlionio gyvenimas ir jo kūryba"** — šia tema Akademinių skautų sąjungos stovykloje, Rako stovyklavietėje, skaitys paskaitą Danutė Bruškytė.

× **Chicago Aukšt. lit. mokykla**, veikianti Jaunimo centre, 1975-1976 mokslo metus pradeda rugsėjo 6 d. 9 val. septynių mokinių registracija, patalos egzaminai, vasaros darbų gražinimas, 10 val. naujų mokinių priėmimas.

× **Juozas Lukošius**, Chicago, Ill., atnaujindamas prenumeratą, atsiuntė ir didesnę auką. Dėkojame.

× **Margučio gegužinė-piknikas** rengiamas rugpjūčio 31 d., sekmadienį, Bučo sodyboje, Willow Springs, Ill. Pradžia 12 val. Veiks virtuvė, kavinė ir baras. Gros Ramonio orkestras. Bus turtingas dovanų paskirstymas. Visi kviečiami dalyvauti. (pr.)

× **Muzikas A. Vasaitis** akomponuos solistei Danai Stankaitytei Kauno Jėzuitų gimnazijos suvažiavimo akademijoje rugpjūčio 30 d. 7 val. vak. Jaunimo Centre. Visuomenė kviečiama dalyvauti. Įėjimas nemokamas. (pr.)

× **Hot Springs, Ark.** Saugiausias ir pelningiausias pinigų investavimas — Z.E.M.E. 2-jų akcijų sklypai atpigintomis kainomis. Tik 7 mylios nuo miesto. Tel. Chicagoje: 448-1456 Hot Springs (501) 624-4000. (sk.)

× **Kiekvienas spaudos bendradarbis** gaus naudingą informaciją naujoje knygoje "Žurnalistika", kurią paršė 30 pirmaujančių mūsų laikraštinių ir įvairių specialistų. Gaunama "Drauge", kaina 6 dol. (pr.)

× **Audrius Budrys**, IV-tos klasės aukšt. mokyklos mokinys iš Bethel, Conn., dalyvavo dviejų mėnesių vasaros programoje lavintis matematikoje Chicago universitete. Tiems kursams buvo parinkti 50 mokinių iš visų JAV-ųjų. Jie buvo geriausiai išlaikę nustatytus egzaminus.

× **Algimantas Kezys**, SJ, Chicago skyriaus A.S.S. dvasios vadas, žada aplankyti Akademinių Skautų sąjungos stovyklą ir supažindinti stovyklautojus su Pensilvanijos lietuvių gyvenimu ir kultūra.

× **Aukų "Draugui"** atsiuntė: 4 dol. — Peter Banionis; po 2 dolių — Helen Wegner, Juozas Sakalas. Visiems dėkojame.

× **Alberta Astraitė**, Grand Rapids, Mich., žinoma mūsų jauniosios kartos veikėja, užsisakė "Draugą" ir pridėjo auką. Nuosirdžiai dėkojame.

× **Kazys Prišmantas**, Los Angeles, Calif., siūsdamas prenumeratos mokestį, atsiuntė ir auką savo dienraščiui stiprinti. Ačiū.

× **Vladas Soliūnas**, American Meat Packing korporacijos revizorius, pakeltas į viceprezidentus. Vladas Soliūnas yra baigęs DePaul universiteto komercijos mokslus ir tolesnius mokslus Alexander Hamilton institute. Be kasdieninių pareigų, Vladas nuosirdžiai darbuojasi lietuvių tarpe ir eina įdinininko pareigas Amerikos Lietuvių Taryboje. Jis gyvena Willow Springs, Ill.

× **Grupė "australių"**: dr. A. Kabaila, dr. L. Petrauskas, J. Meiliūnas, E. Slonksis ir B. Barckus atsiuntė sveikinimą savo buvusios gimnazijos — Kauno Jėzuitų — suvažiavimo progai. (pr.)

× **Prelatas Tadaraukas**, kun. Pacevičius iš Kanados rugpjūčio 30 atvyksta į Chicago dalyvauti Kauno Jėzuitų gimnazijos mokinių suvažiavime, 50 metų sukakties progai. (pr.)

× **Marquette Parke** išnuom. dirbančiam vyr. didelės, gražios kamb. 2 aukšte. Atskiras įėjimas. Skambinkite 925-6897 ar 773-0917. (sk.)

GRUMTYNĖS MARQUETTE PARKE

Nacių partijos nariai šeštadienį surengė demonstraciją Marquette Parke, protestuodami prieš juodųjų veržimąsi į tą rajoną. Susirinko apie 200 žmonių prie Marquette ir California gatvių. Pravažiuojantieji negrų automobiliai buvo apmėtyti akmenimis. Kelių automobilių langai išmušti ir šiaip sužaloti. Dvi sužeistos moterys gavo pirmąją pagalbą Šv. Kryžiaus ligoninėje. Arestuoti du juodieji ir 11 baltųjų. Arestuotųjų tarpe lietuvių nėra.

KOLEGIJŲ STREIKAS

Chicago miesto kolegijos pirmadienį pradėjo darbą, bet dėsytajai neatėjo į klases — streikuoja, reikalaudami pakelti atlyginimą.

Šv. Kazimiero seserų vienuolijos šventėje rugpjūčio 15 d. iškilmingai buvo priimtos naujokavimui trys sesės. Iš kairės: Kathleen Yakaitytė, Mary Therese Mačytė ir Elizabeth Ann Yociūtė, nuolatinius įžadus padariusi ses. Margaret Zelot ir jų auklėtoja ses. Marilyn Kuzmickus

MOKYTOJŲ IR JAUNIMO STUDIJŲ SAVAITĖS SUVESTINĖ

Jau dabar reikia rūpintis artėjančia stovykla

Devintojoje Mokytojų ir jaunimo studijų savaitėje 15 prelegentų skaitė 24 paskaitas, kurių vienos buvo pavadinti pašnekesiais, pranešimais, pristatymais, kiti pokalbiais, pristatymais.

Didžiausią duoklę savaitės pradžioje, kaip ir pridera, atsiėmė šių metų jubilatai: vysk. M. Valančius dvj. (prof. kun. St. Yla), M.K. Čiurlionis tris (prof. kun. St. Yla, A. Mikulskis, V. Kavalūnas).

Daugiausia laiko skirta naujiems leidiniams — tik išėjusiems ar ir dar teberuošiamiems — aptarti, su jais susipažinti. V. Augulytė supažindino su savo Lietuvių k. gryninimo ir turtinimo pratimais ir su savo ir J. Placio "100 žaidimų" Pr. Karalius supažindino su St. Barzduko knyga "Lietuviai savo tautoje, valstybėje ir bendruomenėje" A. Muiliūnienė su savo paruoštu "Skaitymo ir rašymo mokymu" I sk.

Su mokykline praktika susijusių paskaitų buvo daugiausia. Paties skaitymo proceso ir skaitytųjų klausimais kalbėjo V. Mariūnas, o apie skaitymo organizavimą ir skatinimą — Pr. Karalius. Apie dainavimo mokymą lit. mokykloje kalbėjo F. Strolia, o tėvynės pažinimą ir geografiją Pr. Karalius. Literatūrai ir iš dalies jos dėstymo klausimams atiteko visos trys V. Kavalūno paskaitos: Čiurlionis ir Milašius (jau minėtas), mokytojas, klasė ir egzistencinis mūsų literatūros asyryboje. Jis gyvena Willow Springs, Ill.

× **Grupė "australių"**: dr. A. Kabaila, dr. L. Petrauskas, J. Meiliūnas, E. Slonksis ir B. Barckus atsiuntė sveikinimą savo buvusios gimnazijos — Kauno Jėzuitų — suvažiavimo progai. (pr.)

× **Prelatas Tadaraukas**, kun. Pacevičius iš Kanados rugpjūčio 30 atvyksta į Chicago dalyvauti Kauno Jėzuitų gimnazijos mokinių suvažiavime, 50 metų sukakties progai. (pr.)

× **Marquette Parke** išnuom. dirbančiam vyr. didelės, gražios kamb. 2 aukšte. Atskiras įėjimas. Skambinkite 925-6897 ar 773-0917. (sk.)

GRUMTYNĖS MARQUETTE PARKE

Nacių partijos nariai šeštadienį surengė demonstraciją Marquette Parke, protestuodami prieš juodųjų veržimąsi į tą rajoną. Susirinko apie 200 žmonių prie Marquette ir California gatvių. Pravažiuojantieji negrų automobiliai buvo apmėtyti akmenimis. Kelių automobilių langai išmušti ir šiaip sužaloti. Dvi sužeistos moterys gavo pirmąją pagalbą Šv. Kryžiaus ligoninėje. Arestuoti du juodieji ir 11 baltųjų. Arestuotųjų tarpe lietuvių nėra.

KOLEGIJŲ STREIKAS

Chicago miesto kolegijos pirmadienį pradėjo darbą, bet dėsytajai neatėjo į klases — streikuoja, reikalaudami pakelti atlyginimą.

KOLEGIJŲ STREIKAS

Chicago miesto kolegijos pirmadienį pradėjo darbą, bet dėsytajai neatėjo į klases — streikuoja, reikalaudami pakelti atlyginimą.

paskaitos: Mokomės gyvenimui ir LB paskirties ir jos veikla ir J. Kregždienės prarastas simpoziumas "Lietuvių kalbos vartojimas jaunuojuose tarpusavio bendravime". Labai naudinga buvo dr. D. Tamulionytės paskaita "Darbas su lietuviškai nemokančiais". Tėvynės pažinimo ir geografijos mokytojas ir visiems klausytojams įdomi ir naudinga buvo dr. B. Mačiūkos paruošta, o Pr. Karalius perskaityta paskaita "Socialinės ir kultūrinės problemos suklektyvintame Lietuvos kaime".

Vaikų darželio amžiaus vaikų gražiai globojo ir mokė J. Budrienė ir V. Javaitė, o berniukus — Algis Lieponis ir Edv. Stukas. Vyresnis jaunimas turėjo lankyti St. Barzduko ir J. Masilionio vedamus lietuvių k. kursus ir V. Augulytės lietuvių literatūros kursus arba O. Mikulskienės kankliavimo kursus. Tie patys lankė ir J. Matulaitienės ir G. Gobienės vedamus taut. šokių kursus. Esant tiek daug kursų, jaunimui labai nedaug laiko liko klausyti bendrųjų paskaitų. O ne viena jų buvo verta ir jaunimo dėmesio. Taip pat pasidarė bėda ir su patalomis, kai tuo pačiu metu vyksta paskaitos mokytojams, lietuvių k. pamoka ir kankliavimas. Kai kurias paskaitas reikėjo atlikti valgykloje arba lauke. Gerai, kad visas dienas, išskyrus penktadienį, buvo gražus oras.

Visi vakarai I. Bublėnės dėka buvo užimti. Pirmadienį salėje vysk. M. Valančiaus minėjimas, procesija ir Šv. Mišios prie Dainavos kryžius. Antradienį laukė, trečiadienį Čiurlionio minėjimas, ketvirtadienį filmų vakaras, šokiai, penktadienį talentų vakaras, šokiai, šeštadienį taut. šokių ir kanklių vakaras, vakarų, paruoštos jaunimo, vadovaujant Pr. Masilionienei.

Kaip ir kasmet, išėjo studijų savaitės laikraštėlis "Karalius Varpas", vardą gavęs nuo stud. savaitės vadovo pavardės ir jo "varpo", kuriuo stud. savaitės dalyviai keldavo ir kviesdavo į atskiras dienos veiklas.

Jaunimas, kurio čia buvo per 50, ne visur ir ne visada laikėsi nustatytos drausmės reikalavimų. Kartą reikėjo vadovybei laisvą atsitraukimą. Ateityje, priimančiam jaunimą į stovyklą, reikės daryti didesnę atranką.

Mokytojų studijų savaitės, neturint kitų veiksmingesnių priemonių, yra didelis liuanistinių

mokyklų tarpusavio bendravimo ir pažangos variklis. Jose pirmiausia turėtų dalyvauti visi liuanistinės mokyklos dirbą mo kytojai, ypač vedėjai. Norint atostogas galima atitinkamai suderinti. Nenorint, žinoma, galima surasti daugybę kliūčių ir, nors ir tuo pačiu laiku, atostogas praleisti kitur.

Kitais metais Mokytojų ir jaunimo studijų savaitė įvyks Dainavoje rugp. 9—16 d. Mokytojų tarybos, tėvų komitetui, LB apylinkės jau dabar turėtų pradėti rūpintis, kad iš jų mokyklos tokioje studijų savaitėje galėtų dalyvauti bent keli mokytojai, kur reikia, padedant apmokėti kelionės ir stovyklavimo išlaidas. Jeigu mes mokam surinkti lėšų jaunimo atstovams išsiųsti į jų kongresus labai toli, kodėl negalime to padaryti savo liuanistinių mokyklų mokytojams čia pat Amerikoje, Dainavoje.

Juozas Masilionis

Rimas Černius, Chicago Aukšt. liuanistinės mokyklos mokytojas. Mokytojų studijų savaitėje Dainavoje skaito paskaitą "Eilėraščių nagrinėjimas."

KARDINOLO DEŠIMTMETIS

Rugp. 24 d. suėjo 10 metų, kai kard. Cody atvyko valdyti Chicago arkivyskupiją. tada dar būdamas arkivyskupu. Jis buvo paskirtas vieton mirusio kard. Meyer. Į Chicago buvo 1965 m. atkeltas iš New Orleans, kur buvo arkivyskupas nuo 1961 m. Sukaktį kardinolas paminėjo privačiomis Mišiomis savo rezidencijoje.

LĖKTUVAI SEKS OZONĄ

Laivyno lėktuvai pradės sekti ozoną Vidurio Vakaruose, norėdami tiksliai nustatyti, iš kur jis atsitraukia. Beveik visame plote ozono kiekis maždaug vienodas. Penki lėktuvai tirs plotą nuo Denverio iki Cincinnati ir nuo Oshkosh, Wis., iki New Orleans.

Sydnejaus lietuvių, Australijoje, "Žiogių" tautinių šokių grupės dalis dalyvių. I eilėje, iš k.: Jolanta Garolytė, Danutė Paltarokaitė ir Irena Kirlytė. II eilėje — Birutė Kirlytė, Milda Bačiulytė, Danutė Nausėdaitė, Irena Baužaitė ir Vytautas Asevičius su Algiiu Bačiuliu

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Asta Grakauskaitė, Irena Zukaitė, Linas Kojelis ir Vincas Skirius Pasaulio lietuvių jaunimo trečiajame kongrese Pietų Amerikoje atstovaus LB Vakarų (Los Angeles) apygardai. Irena Zukaitė taip pat yra kongreso finansinio vajeaus pirminkė.

— Solistės P. Ragienės iš Chicago koncertą Santa Monicaje (Calif.) rugsėjo 13 rengia LB Santa Monicos-Vakarų Los Angeles apylinkė, kuriai vadovauja stud. Arvydas Gričius. Visas gautas pelnas skiriamas PLJ kongreso reikalams. Taip gi ir solistė kongreso naudai atsisako honoraro ir pati padengia visas su koncerto ruošimu susijusias išlaidas.

— Napoleonas Nyerges, Santa Monica, Calif., LB Tautos Lietuvių komisijos narys, išsename laiške "Evening Outlook" dienraštyje liepos 29 suriša prezidento Fordo — paskelbtą Pavergtųjų tautų savaitę su jo atsisakymu į Baltuosius rūmus priimti Solženiciną. "Ką galvojo prezidentas Fordas, kai skelbė Pavergtųjų tautų savaitę, pilnai suprasdama, kad jis įžeidė ištremtą rusų rašytoją, Nobelio premijos laureatą Aleksandrą Solženiciną, kurio žodžiai išreiškia visų pavergtųjų tautų jausmus ir viltis". Antroje laiško dalyje iškelia pavojus, kylančius iš Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos Helsinkyje susitarimų.

— Regina Kunčienė, Cherry Valley, Calif., VIII. 2 paskelbė laišką Los Angeles dienraštyje "Herald-Examiner", stipriai sukritikuodama Valstybės sekretoriaus Kissingerio kurlamą su Sovietų Sąjunga "detante". "Taika su Sovietų Sąjunga bus galima pasiekti tik tada, kai ji pati savo viduje įgyvendins taiką — suteiks laisvę pavergtiems žmonėms ir pavergtoms tautoms. Neįmanoma kalbėti apie taiką su kraujo ištroškusia, ateistine jėga, kuri pavergia, persekioja ir baudžia net už religijos mokymą".

— Tadas - Vytautas Jusonis, dr. Vytauto ir Daivos Jusonijų antrasis sūnus, VIII. 3 buvo pakrikštytas Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje. Krikšto tėvai — Romas Račkauskas ir dr. Diana Juciūtė.

Vyresniosios kartos lietuvių šios krikštynos gali kelti dvejoją džiaugsmą: Trečioji tremtinių karta Amerikoje į gyvenimą ateina su lietuviškais vardaais (Vytauto vyresnysis broliukas - Kęstutis) ir, reikia laukti, su lietuviška kalba. Lietuviškų mokyklų ir organizacijų dvasios paliesti akademikai, ir tapę profesionaliais, palaiko asmenišką bendravimą ir solidarumą. Ir šių krikštynų svečių sąstatą sudarė jaunos, aukštuosius mokslus baigusios poros ir pavieniai lietuviai, beveik visi laisvai kalbą lietuviškai. Kad tik kokia gera ranka juos visus patrauktų į aktyvesnę bendrinę lietuvišką veiklą. Daiva ir Vytautas Jusoniai — veiklus jūrų skautų organizacijos nariai. Vytautas, inžinerijos daktaras, Rockwell International kompanijos erdvių divizijoje vadovauja satelitų navigacijos sistemų tobulinimui.

— Arimantas Arbas, Eugene, Oregon, ruošias doktoratą Oregono valstybiniam universitetui, birželio 28 susituokė su tą patį universitetą baigusia Nancy Shafer. Jaunoji jau gerokai pramokusi lietuviškai, tad ir sutuoktinių apeigos dalinai buvo atliktos lietuvių kalboje. Saulius Gudauskas, pirmasis pabrolis, pats sau pritardamas gitarą, bažnyčioje pagiedojo kelias savo sukurtas giesmes. Neurofiziologijos tyrimams vykdyti Arimantas yra gavęs National Institute of Health sti-

pendiją. Nuo sekančio rudens Oregono universitete jis pradės dirbti kaip "teaching assistant". Arimantas Arbas — veiklus lietuvių jūrų skautas ir LB Tautos Lietuvių komisijos bendradarbis.

OKUP. LIETUVOJE

— A. a. Marija Blažonytė, gimusi 1894 m. rugpjūčio 13 d. Šventėžio valsčiuje, Mikyčių kaime, tarnavo užsienio reikalų ministerijoje Kaune, dirbo Lietuvos konsulate Paryžiuje. Rušams komunistams okupavus Lietuvą buvo ištremta į Sibirą. Po daugelio tremties metų grįžo Lietuvon, netekusi sveikatos. Mirė 1975 m. kovo 7 d. Palaidota Šventėžio kapinėse.

— Ukmergės miestas okupacijos sąlygomis šiais metais minio savo 750 metų amžiaus sukaktį. Per šį laikotarpį Ukmergė (Vilkmėrgė) daug kartų nusiaubė didžiuliai gaisrai, kariai ir kitoki su naikinimai. Vilkmėrgės vardas pirmą kartą istorijos šaltiniuose paminėtas 1225 metais, kai Lietuvos sostinės Vilniaus tik 1323 metais. Taigi ukmergiškiai pagrįstai didžiūojasi, kad Ukmergė esanti senesnė už pačią Lietuvos sostinę Vilnių. Šiuo metu Ukmergėje yra 25,000 gyventojų. Jos gatvių bendras ilgis — 75 kilometrai. Kiekvienam šimtui gyventojų tenka 10 telefonų. Mieste esą apie 1000 automobilių. Didžiausias fabrikas — "Vie nybė", gaminanti vožtuvus kompresoriams. Kas ketvirtas Ukmergės gyventojas esąs darbininkas.

AUSTRALIJOJE

— Australijos lietuvių fondo valdybos rūpesčiu rugsėjo 6 d. Adelaidėje ruošiamas kultūrinis pobūvis, kurio metu bus pastatyta fragmentas iš Balio Sruogos veikalo "Milžino pauksmė". Ta pačia proga bus grojama iš plokštelių ištraukos iš lietuviškų operų.

— New Castle Liet. bendruomenės valdyba rengia Tautos šventės minėjimą, kuris įvyks rugsėjo 13 d. Paskaitą skaitys viešnia iš Sydnejaus E. Jonaitienė. Pasirodys iš Sydnejaus atvykstanti tautinių šokių grupė "Vaiva".

— Hobarte, lenkų salėje, lapkr. 22-23 dienomis koncertuos Melbourn bažnytinis choras, vedamas P. Morkūno. Ta pačia proga Šv. Teresės bažnyčioje choras ruošia religinės muzikos koncertą.

— Melbourn universitetą baigė ir diplomus gavo: Vladas Noreika, Arūnas Verbyla ir Venta Žemkalnytė.

Plačiau žiūrėti viršuje

Popular Lithuanian

PATIKSLINTA IR PAGRAZINTA LAIDA

Recipes

—

Suredagavo

Juozapina Daužvardienė

Šiom dienom Draugo spaustuvė išleido šestąją laidą šios populiarios vėlrimo knygos. J. Daužvardienė vėl patikslino ir pagrazino šią laidą naujais papuošimais.

Tai geriausia dovana naujom žmonei ar marčiom. Daugelis apdovanoja kitataučius supažindinti juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra suklusi daug pasisekimo lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.

Knyga yra labai gražiai įrta ir spalvotomis iliustracijomis. Labai patogi vartojimui.

Užsakykite ją paštu:

DRAUGAS Knygų Skyrius
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina \$3.50. Pridėkite 30 centų pašto išlaidoms. (Cinolis gyventojai pridėkite 50 centų mokesčiams ir paštui)